NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

JUN 21 1982

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 27 (1585) 1980 | NELJAPÄEVAL, 3. JUULIL — THURSDAY, JULY 3 | XXXI aastakäik

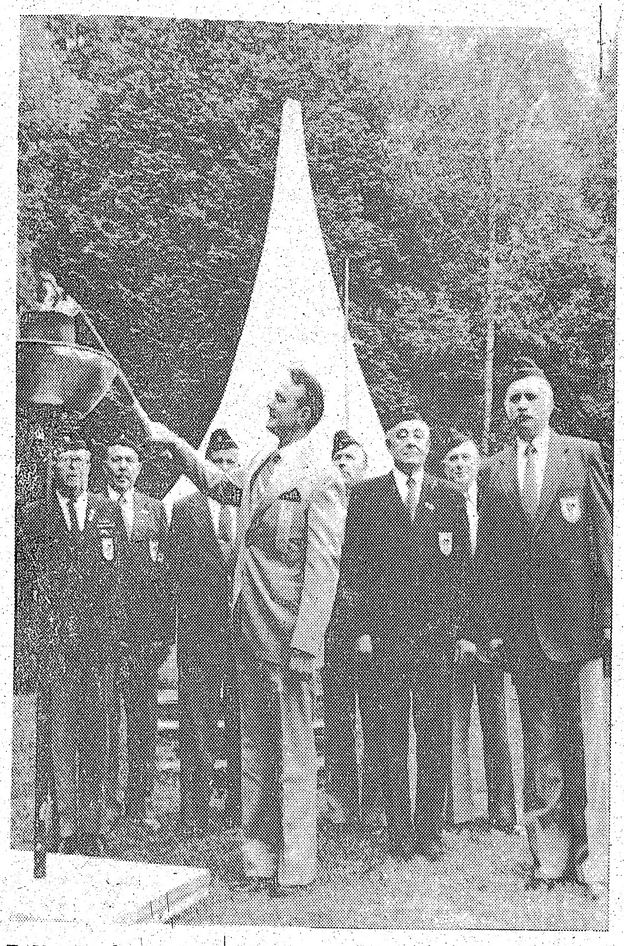

E. V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo süütab Võidutule Suviharjapeol Seedriorul. Vasakul — Võitlejate Ühingu auvalve korraldaja V. Kana.
Foto — S. Preem

300 OSAVÕTJAT VIIE RAHVA VABAL OLÜMPIAADIL

Eeloleval reedel, laupäeval ja pühapäeval, 4., 5. ja 6. juulil peetakse Torontos, Etobicoke'i uuel staadionil eestlaste, lätlaste, leedulaste, ukrainlaste ja armeenlaste Vaba Olümpiaad, mis on Põhja-Ameerikas asuvate vabade pagulassportlaste vastuaktsiooniks Moskva olümpiaadile. Eeltööd Vaba Olümpiaadi korraldamiseks on kestnud mitu kuud ja sportlaste osavõtt viie rahvusgrupi olümpiaadist on oodata arvukas.

Vaba Olümpiaad algas tegelikult juba kolme nädala eest Eesti Püssi- ja Püstoliklubi poolt korraldatud laskevõistlusega. Olümpiaadi nadalalõpu sündmused juhatatakse sisse neljapäeva, 3. juuli õhtul Ukraina Majas peetava banketiga, kus austatakse iga rahvusgrupi seni silmapaistvamalt esinenud sportlasi. Vaba Olümpiaadi auesimeheks on kindral W. D. Whitaker, Moskva olümpiaadi boikoteerimise tugev toetaja, kes esineb sõnavõtuga rahvusgruppide sportlaste austamise banketil. Vaba Olümpiaadi patroonideks on nõustunud olema Ontario peaminister W. Davis, endine spordiminister S. Paproski, NDP juht Ed. Broadbent, Ontario opositsioonijuht dr. S. Smith, end. välisminister Flora MacDonald j.t.

Vaba Olümpiaadi avamine toimub pidulikult reedel, 4. juulil kell 7 õ. Etobicoke'i staadionil. Staadionile tuuakse olümpiatuli Etobicoke'i raekoja juurest. Avasteremoonial on lühikesi sõnavõtte rahvusgruppide esindajailt ja toimub sportlaste defilee. Avatseremooniast võtab osa ka Eesti aupeakonsul I. Heinsoo. Pärast defileed on naisvõimlejate ja rahvatantsijate esinemised.

Olümpiaadi võistlused kergejõustikus, võrkpallis, korvpallis ja jalgpallis algavad laupäeval ja pühapäeval kell 9 hom. ja lõpevad pühapäeval pärast lõunat. Eestlaste poolt võtab Vabast Olümpiaadist osa 62 sportlast ja 4 spordijuhti, 16 Helene Tiiduse võimlejat ja 24 vahekohtunikku, kokku 106 osavõtjat. Kõigi viie rahvusgrupi poolt osavõtjaid on kokku üle kolmesaja.

Vaba Olümpiaadi korraldav komitee loodab, et eestlased selle viie rahvusgrupi ühise ürituse läbiviimisest arvukalt osa võtavad.

Vene sõjavägi heiskas Olümpia lipud

Valvemeeskond N. Liidu lennu-, maa- ja mereväe sõduritest heiskas Olümpia ja N. Liidu lipud olümpiakülas, mis elamiseks määratud sportlastele. Samuti kasutati sõjaväe orkestrit Olümpiaküla avatseremoonial.

Senini on sooritatud kõik olümpiaga seosesolevad tseremooniad ainult sportlaste poolt. See tekitas jahmeelt ja imestust läänemaade diplomaatide hulgas. Nad ei suuda aru saada, milleks selline vanade traditsioonide muutmine ette võeti, ja mida tahetakse sellega N. Liidu poolt saavutada.

Kanada sai ametliku hümni

O'Canada tunnistati ametlikuks hümniks parlamendi poolt enne suvepuhkusele minekut. Seda on laulud hümnina juba kaua aastaid, kuid ilma vastava seaduseta. Nüüd otsustasid kõik parteid üksmeelselt, et on vaja anda ka ametlik tunnustus. Ligi 100 aastat tagasi loodud laul on nii Kanadas kui ka välismaal tunnustatud hümnina, kuid viimase 20 aasta jooksul on vähemalt tosinal korral püütud talle ametlikku kinnitamist anda parlamendi poolt.

Venelased tahavad heisata boikoteerijate lipud

On tõendid, et venelased Olümpiamängude avatseremoonial tahavad heisata ka nende riikide lipud, kes osa ei võta. Neid on 50. Üks lääne diplomaat lubas sellisele teguviisile jõuga vastu astuda, kui see vajalikuks osutub. Türgi ja Jaapan on nõudnud oma lippude tagastamist, mis on Olümpiakomitee kasutuses. Üks Ameerika kongressi liige soovitab tavakohase rahutuvide lendulaskmisel kasutada ronkasid.

Moskva suurendab sõjajõudu

Venelased suurendavad sõjavägede ja sõjamaterjali kulude eelarvet, põhjendades seda lääneriikide vaenulikkusega. Teadaanne märgib, et kui N. Liidu sõjavarustuse ja sõjaväe eelarvet ei tõsteta, saavutavad lääneriikid sõjalise ülekaalu.

kotkajärve metsaülikool

16.-24. augustini

HHi80

informatsioon
45 Fulton Avenue
Toronto, Ontario
M4K 1X6 Canada

Sihtasutuse uued auliikmed ja sõprusühingute esindajad Seedriorul 25. juubeli tähistamisel. Vasakult — Rahvatantsurühm Kandali esindajad H. Toomsalu, S. Rätsep Toronto Eesti Meeskoori esindaja V. Libe, Hamiltoni Segakoori esindaja V. Landers, auliige V. Hubel, Hamiltoni E. Võitlejate Ühingu esindaja A. Jurs, Sihtasutise juhatuse liige H. Pärkma, auliige M. Pertens, teadustaja K. Heyduck ja sihtasutise esimees dr. V. Tammemägi.
Foto — S. Preem

2000 Seedrioru Suviharjapeol

Seedrioru tähistas oma 25. aastast tegevusjuubelit pidulikult ja rahvarohkelt. Vaatamata raskete tormidele ja rajuilma hoiatustele, kogunes ligi 2000 eestlast lähedalt ja kauget Seedrioru kaunile maa-alale. Juba reedel kerkis telk-linn nõlvakule, autod kandsid numbrisilte nii Ontariost kui teistest kanada provintsidest ja isegi Ameerika Ühendriikest. Pidustuste külalisi saabus ka bussidega. Suvihari 1980 nimetuse all toimuvad pidustused ei andnud eriti suvist muljet kühma ja tormise ilma tõttu, kuid kujunesid südameidsoojendavaiks publiku poolehoiu ja tegelaskonna innu ja armastusega pakutud esituste poolest. Ka vihm lakkas pidustuste alguseks ja need õnnestusid üle ootuste.

„Suvihari 1980" ametlik kava algas kell 5 õ. piduliku kontsertaktusega. Harry Pärkma lausus avasõnad eesti keeles ja samu kordas Katrin Heyduck inglise keeles, milledele järgnesid Kanada ja Eesti hümnid. Hr. Pärkma rõhutas, et 25 aastase tegevuse vältel on Seedrioru oma suvekodu tegevuse kõrval olulist osa etendanud eesti kultuuri edutamisel. Esialgse nelja asutaja linna eestlaste kõrval on Seedrioru tegevust nautinud eestlased teistest Ontario linnadest ja kaugemalt Kanadast, Ameerika Ühendriigest ja ülemeremailt.

Piiskop Karl Raudsepp vaimuliku talituse osas pidas hoogsa ja sütitava kõne. Ta soovis, et inimene uueks saaks, et ka maailm saaks uueks. Ta kutsus kõiki eestlasi üles suuremale kokkuhoidmisele ja ühistööks. Selle järele deklameeris kauneis rahvarõivais Margot Bohl Marie Underi võimsa luuletuse „Mälestus ja tõotus", mille tsitaat on taotud ka langenute auks püstitatud mälestussambale. Langenute mälestuseks asetati lilli mälestussambale. Hamiltoni Võitlejate Ühingu korraldusel toimus eesti lipu heiskamine ja pidulik võidutule süütamise tseremoonia, mille läitis aupeakonsul Ilmar Heinsoo. Oma lühikeses sõnavõtus avaldas ta kindlat soovi, et ükskord vaim võidaks vägivalla.

Dr. Karl Aun kõnelemas Seedriorul.
Foto — S. Preem

AKTUSEKÕNE

Dr. Karl Aun pidas aktusekõne. Tema on olnud seotud Seedrioruga selle asutamisest peale. Oma kõnes heitis ta põgusa pilgu Seedrioru saamisloole ja selle järgnevale jõudsale arengule, nimetades seda ainulaadseks Eesti ajaloos. Olles nelja lõunalääne Ontario eesti seltsi ühisettevõte, arenes Seedrioru globaalseks 62-aakrilisel maa-alal. Seedrioru üritustest on tuhanded osa võtnud, samuti on suvekodust läbi käinud sajad noored, kes on hiljem sirgunud tublideks eestlasteks. Vanemad kaasatöötajad on aegamööda hakanud ridadest kaduma, nende asemele on tekkinud uusi. Jõukaotus tingib vahtkonna vahetuse vajalikkuse, see on tingitud ajast ja oludest. Kõneleja leidis ka, et meie kaotame liiga palju energiat selle mälestamiseks, mis meil kunagi oli ja mida enam pole. Eestlasi leidub kõikjal maailmas, nad on edukad paljudel aladel, edukamad, kui on olnud kunagi varem. Neid püüab Seedrioru oma ringi tõmmata ja neile kõigile midagi pakkuda, oodates neid globaalses ulatuses.

Pidulikus aktusekavas järgnes Seedrioru Sihtasutuse juhtkonna poolt sõprusühingute ja auliikmete nimetamine ja austamine, samuti auaadresside üleandmine neile, kes kohal viibisid. Mõned olid aga juba lahkunud ESTO 80 pidustustele Stokholmis, teised viibisid kahjuks haiglas. Hinnati tublisid töötegijaid väärtusliku panuse eest nii tegelikus töös kui kultuuripõllul.

KONTSERTOSA

Kontsertosas esitas sopran Valve Tali meeldivalt neli laulu: R. Lätte „Küll olid päeval pikad rajad", R. Toi „Kõrs", U. Kasemetsa „Vaeselapse laul" ja J. Mandre „Sinu silmad". Klaveril saatis Aino Kurg, kes oli klaverisaatjaks ka hümnidele. Aktuse lõppsõna ütles Seedrioru juhatuse esimees dr. V. Tammemägi. Ak-

(Järg lk. 3)

Nädalakroonika

LÄÄNERIIGID EI USU VENELASTE LUBADUSI

Lääneriigid on skeptilised, et venelased viivad osa vägesid välja Afganistanist. Seitse lääneriiki kokkutulekul Itaalias nõudsid järjekordselt vene sõjavägede väljatõmbamist Afganistanist ja maa vabaduse taastamist. Kuigi see kokkutulek oli mõeldud majandusmurede lahendamiseks, kulus enamik aega vene okupatsiooni küsimuste arutamiseks.

USA president J. Carter omas sõnavõtus Jugoslaavias lubas Ameerika Ühendriikide kaasabi Afganistanis korra hoidmisel vene sõjavägede lahkumise järele, kui see toimuma peaks. Karta on, et vene vägede maalt lahkumise järele puhkeb kodusõda valgete ja punaste pooldajate vahel.

Toronto politseinikku karistati $700.— rahatrahviga oma teenistusrevolvri mahaunustamise pärast restorani pesuruumi. Restorani külaline leidis selle peale politseiniku lahkumist ja tulistas lakke.

Tai ja Vietnami vahel puhkes vaenutegevus. Mõlemad pooled kasutavad raskerelvi ja lennukeid. Kinnitamata teadete kohaselt on kaotused mõlemal poolel suured.

Rodeesia neegrite poliitilise juhi N. Sithole vastu korraldatud atendaat luhtus. Ta päästis ennast metsajooksmisega majast, mida tulistati tundmatute isikute poolt.

Kommunistliku Hiina laev saabus Kaliforniasse, et võtta peale nisulaadungit, mis ostetud USA-st. Laeva meeskond ei olnud kunagi kuulnud Disney Landist ega Miki-hiirest.

Islamiusulises riigis Qataris nõutakse abiellumisel peigmehelt $27,000 suurust kaasavara, mis katab kingitused, pulmapeo ja edaspidise majandusliku iseseisvuse. Kuna see on põhjuseks, et püütakse nüüd abielluda Indiast ja Pakistanist päritolevate neidudega, kus sellises suuruses kaasavara ei ole nõutav, siis otsus-

(Järg. lhk. 3)

Eestlaste, lätlaste, leedulaste, ukrainlaste ja armeenlaste

VABA OLÜMPIAAD

Etobicoke'i Centennial Park staadionil
(Rathburn—Rentforth Dr.)

reedel, 4., laupäeval, 5. ja pühapäeval, 6. juulil 1980.

AVAMINE JA VÕISTLEJATE DEFILEE: reedel, 4. juulil kell 7. õ. Järgnevad naisvõimlejate ja rahvatantsijate ettekanded.

VÕISTLUSED: laupäeval ja pühapäeval alates kell 9 hom. Kergejõustik, võrkpall, korvpall, jalgpall.

Lähem informatsioon: tel. 223-6141 ja 223-6622.

PALUTAKSE EESTLASTE ARVUKAT OSAVÕTTU!

Korraldav komitee.

Umbes 2000 oli kogunenud looduskaunis Seedriorus Suviharjapeole. Pildil osa külalisi aktusel.
Foto — S. Preem

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. Tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $27.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. USA-sse — 1 a. $29.00 6 k. $15.50, 3 k. 9.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $33.00, 6 k. $17.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25 Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.50¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $4.00, tekstis $3.75, kuulutuste küljel $3.50.

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
465-4650, 465-4659
Pank avatud: Päeval 10:00—3:00 (esmasp.—reedeni)
Õhtul 5:30—8:00 (esmap. ja neljap.)
Ühenduses on jõud
LAENUD SOODSATEL TINGIMUSTEL KAASMAALASTELE
Informatsiooni saab pangast lahtioleku aegadel.
Kõik uued laenud on laenuvõtja surma puhul kindlustatud kuni $30,000 ulatuses ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud kuni $10,000 ulatuses vastavalt kindlustuse tingimustele.

NATO POLIITIKUD ARUSAAMISES

NATO maade tippude konverents Veneetsias, järjekorras kuues, pidas vastu Leonid Brezhnevi pettemanöövrile, mille ülesandeks oli NATO maade vahele tugevat kiilu ajada ja riigipeade arusaamisi üksteisest laiali juhtida. Milleks muuks oli Brezhnevi teade Prantsusmaa presidendile Giscard'ile, et Nõukogude Liit on otsustanud Afganistanist välja tõmmata 10.000 meest oma vägesid ja 100 soomustanki, milliseid seal ei olevat enam tarvis olukorra stabiliseerumise tõttu.

Giscard, Brezhnevi hiljutine külaline Moskvas, oli loomulikuks kanaliks NATO riigipäid informeerima ja neid N. Liidu suhtes optimismile sundida. Selle manöövriga lootis Brezhnev märku anda, et NATO tugev joon N. Liidu vastu oleks enneaegne, kuna Moskva on oma agressiooni Afganistanis lõpetamas. Moskvast võis ju tõenäoliselt paista, et NATO riigipeade konverentsi pind on küllaldaselt ettevalmistatud omapoolse umbrohu külvamiseks.

Pind ei olnud siiski küps. Peaministrid ja presidendid võtsid antud küsimuses hoopis tugevama hoiaku ja president Carteri ettepanekul Moskva teadet ei võetud tõsiselt. President Carter väljendas, et NATO maad ei saa rahuldust tunda vähemast, kui nõukogude üksuste täielikust väljatõmbumisest Afganistanist ja võimaluse andmine afganistani rahvale oma maad valitseda iseenda soovide kohaselt.

Moskvas pole jäänud tähelepandamata need vahed, mis valitsevad Euroopa NATO maade ja USA vahel viimastel aastatel. Mitmed neist maadest on kaldunud peagu neutraalsuse pinnale oma majanduslike ja õliostu huvides, on kaotanud usu USA juhtivasse positsiooni maailma majanduses ja sõjalises võimes, kuid eriti seetõttu, et USA-l puuduks nagu mõistetav ja stabiilne välispoliitika, mis tagaks eriti Euroopa kaitse võimaliku kriisi korral tulenevalt idast.

Vahepeal on Euroopa maad suutnud ise end majanduslikult üles ehitada, saavutada USA-ga võrdse elustandardi. Tulemuseks kostsidki tugevad hääled, et Euroopa peab poliitiliselt UAS-st sõltumatuks saama ja ise enda asju otsustama. Eriti president Carteri sammud seoses Iraani sündmustega ja sellega seostuva majandusliku boikotiga, USA reaktsioonis Nõukogude Liidu vastu ühenduses agressiooniga Afganistanis ja ka mitte vähem Moskva Olümpiaadi boikoteerimisega.

Viga oli selles, et Carter otsustas need küsimused ilma teisi ette konsulteerimata, kuid hiljem neis aktsioonides kaasa kutsudes. Majanduslikku pariteeti jõudnud Euroopa riigimehed tundsid haavununa ja olid visad Carteri poolt endastmõistetavate aktsioonidega kaasa tulemast. Prantsusmaa Giscard oli isegi nii endatähtis, et suvatses külastada Brezhnevi teisi konsulteerimata.

Ometi lahenesid need küsimused Veneetsias vastastikkuses arusaamises ja võib arvata, et NATO maad võivad siit edasi end tunda üksteisele lähemal. Kujunenud ja kõne all olnud kriisides näitas end tugevalt ja president Carteriga ühel joonel ka Kanada peaminister Pierre Elliot Trudeau.

Võib olla mõisteti Veneetsias ka, et Euroopa tulevik ei saa sõltuda iseseisva blokina, USA-st eraldumise kaudu, vaid et Euroopa maadel on alati tarvis USA majandusliikku ja sõjalist potentsiaali. Et lõpuks ka USA võib end uuesti tõmmata isolatsiooni, nagu sellekohaseid hääli juba kostab. Nii on nüüd ka Lääne-Saksamaa valmis oma pinnal vastu võtma projektis olevaid USA kaitsemissileid, et tasakaalustada N. Liidu relvajõudu idapool. Euroopa tuleviku julgeolek seisneb ikka ja ainult tihedas koostöös ja arusaamises USA-ga. Ilma selleta tallab nõukogude sõjamasin Euroopa paratamatult üle.

Vaatamata konverentsi positiivsetele tulemustele, oli suurimaks üllatuseks siiski Brezhnevi poliitiline trikk meelte ja poolehoidude segamiseks. Ta ei saavutanud sellega ühtegi usaldust. Usalduse asemel küsiti koguni: „Kas ei liigu uusi väeosasid Nõukogude Liidust Afganistani väljatõmbumiste asemel?" Viimane on rohkem usutav vaatamata Brezhnevi sõnadele.

V.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Ikkagi Martinique!

12. juuni „Meie Elus" pr. E. T. T. andmed empress Josephine (sünnilt Marie Josephe Rose Tascher de La Pagerie, esimeses abielus Beauharnais) sünnikohast St. Lucial pole siiski õiged. Enda isiklikust raamatukogust leidsin kümneskonnas teoses sünnikohaks märgituna Martinique, mitte ainsaski polnud märgata vähematki sidet St. Luciaga. Täpsemalt ta sünnikohaks oli Les Trois Ilets küla, üle kitsa lahe vastu Fort-de-France linna kus ta isa oli suhkruroo istanduse omanikuks. Sinna on asutatud Josephine mälestusmuuseum. Kui E. T. T andmetel „St. Lucia saarel hakatakse restaureerima kohta, kus ta sündis" — see oleks puhtalt turistide petmiseks ja käiks kõlvatu võistluse mõiste alla. Tõsi, Saint Lucia avastamise ajas on kaks varianti, ühe järele Kolumbuse poolt 1502 a. teise järele avastajad olid tundmatuiks jäänud hispaania meremehed aastal 1605.

Kui lennukile oli maalitud „Arvo Liat 748", siis see pidi olema „ristitud" nimi, mitte lennuki tüüp või mudel, kuis mina seda mõistsin (soomlastel on näiteks lennukid „Paavo Nurmi" ja „Jean Sibelius"). Muus osas jään varem avaldatud selgituste juurde.

St. Luciale ega ühelegi muule Ida-Kariibi saarele ei soovitaks kellegile kinnisvara osta. Enamikul on pahempoolsed valitsused, osa on kommunistide sõiduvees. Propaganda õhutab vaenulikkust valgete vastu, eriti noorte seas. Võib juhtuda kuis ühele Kanada abielupaarile, kes ostsid vanusepuhkusele siirdudes 7—8 a. tagasi Dominica saarele maja. Said selles elada ainult ühe kuu, siis mõrvati jõledalt neegri-noorte jõugu poolt ja maja põletati maatasa. Kah Hiina külje alla Taiwani või mujale ostmist ei pea kuigi kindlaks, palju paremad oleksid Vaikse ookeani lõunapoolse osa tuhanded väike-saared, eriti lähedasemad Austraaliale ja Uus-Meremaale. Juba Eesti iseseisvuse ajal maailmarändur Jakob Lukats soovitas Eestile sinna kanti osta mõni saar asumaaks! Austraalia ametlikel andmetel riigi aladest kõige tervislikum on Norfolki saar, sinna on siirdunudki palju pensionäre elama.

Endel Toiger

ESTO '80
RAHVUSKONGRESS STOKHOLMIS

III Ülemaailmsete Eesti Päevade — ESTO '80 — üheks tähtsamaks ürituseks on Eesti Päevade ajal Stokholmis peetav III Ülemaailmne Eesti Rahvuskongress. Rahvuskongress toimub Stokholmi Kultuurihoones (Kulturhuset'is) Sergels torg 3 teisipäeval, 8. ja kesknädalal, 9. juulil.

III Ülemaailmse Eesti Rahvuskongressi ettevalmistused on Korraldava Toimkonna poolt Stokholmis nüüd teostatud. Rahvuskongressi päevakord on Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu poolt heaks kiidetud ja koos kutsega Rahvuskongressist osavõtuks ülemaailmselt eesti keskorganisatsioonidele ja organisatsioonidele välja saadetud.

Rahvuskongress algab töö- ja redaktsioonikomisjonide koosolekutega teisipäeval, 8. juulil kell 3 p.l. Töökomisjonide koosolekuist võtavad osa kõikide Ülemaailmsesse Eesti Kesknõukogusse kuuluvate keskorganisatsioonide ja eestlaste väiksemate asukohamaade seltside esindajad. Kongressi sisuline töö on jaotatud neljaks põhiteemaks, kusjuures need põhiteemad valmistatakse ette nelja eestlaste suurema asukohamaa keskorganisatsioonide poolt. Põhiteemadeks on: Kodumaa olukord ja meie — referent Rootsi, Välis- ja vabadusvõitlus — referent Ühendriigid, Eesti rahvuskultuuri viljelemine — referent Kanada ja Noortealased tööülesanded — referent Austraalia.

Töökomisjonides, kus viimistletakse vastavate alade resolutsioonide ettepanekud, on komisjonide juhatuseks vastava maa poolt esitatud juhatus. Rahvuskultuuri viljelemise alal on komisjoni esimeheks EKN rahvuskultuuri komisjoni esimees Avo Kittask, abiesimeheks dr. Roman Toi ja sekretäriks EKN liige Stella Kerson. Rahvuskultuuri ala ettekande kongressi üldkoosolekul peab Avo Kittask. Teistesse töökomisjonidesse on EKN poolt esitatud igasse komisjoni kaks esindajat.

Rahvuskongressi üldkoosolekud peetakse kesknädalal, 9. juulil. Pärast kongressist osavõtjate registreerimist kell 8—9 hom. toimub kongressi avamine kell 9 hom. Rahvuskongressi avapalvuse peab peapiiskop K. Veem, kongressi avab Rootsi Eestlaste Esinduse esimees J. Vilval. Kongressi juhatuse kohta on kongressi kodukorras nähtud ette, et kongressi juhatajaks on Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu esimees Ilmar Pleer. Kongressi abijuhatajaiks annavad neli maad (Austraalia, Kanada, USA ja Rootsi) ühe esindaja. Kanada poolt on abijuhataja kandidaadiks EKN esimees U. Petersoo. Ka Rahvuskongressi sekretariaat moodustatakse maade poolt nimetatud esindajaist.

Tervituste osas on Rahvuskongressi tervitajaks Rootsi valitsuse poolt minister Karin Andersson. Tema sõnavõtule järgneb Eesti Vabariigi esindaja peakonsul Ernst Jaaksoni tervitussõnavõtt ja teiste rahvuste esindajate tervitused. Maade poolt on tervitussõnavõtud koos kokkuvõtliku tegevusülevaatega maade keskorganisatsioonide esindajailt.

Rahvuskongressi teine osa pärast vaheaega on määratud ettekandeiks neljal põhiteemal ja igal teemal pärast ettekandeid peetavaiks läbirääkimisteks. Rahvuskongress lõpeb resolutsioonide ja manifesti vastuvõtmisega ja lõppsõnaga kongressi Korraldava Toimkonna esimehelt Mihkel Jüriselt.

Rahvuskongressi hääleõiguslikeks liikmeiks on kõik maade keskorganisatsioonide liikmed ja kohalikkude organisatsioonide esindajad vastavalt liikmete arvule ja Esto '80 Peakomitee ja kohalikkude komiteede liikmed.

Kanadast sõidavad Eesti Päevadele ja võtavad Rahvuskongressist osa praegustel andmetel 15 EKN liiget ja mitmete teiste organisatsioonide esindajad. EKN poolt sõidavad Eesti Päevadele esimees U. Petersoo, abiesimehed L. Leivat, A. Jurs, W. Pent ja E. Lepnurm, rahvuskultuuri komisjoni esimees A. Kittask, peasekretär E. Salurand j.t. Rahvuskongressist võtavad osa ka aupeakonsul Ilmar Heinsoo ja piiskop Karl Raudsepp konsistooriumi esindajana ning Kanada eesti organisatsioonide esindajaid Torontost ja väljastpoolt.

Kommentaar lugejakirjale „Meie Elus" nr. 24

Proua Vanda esitas küsimusi J. Linale väljakutseks ja Lina kirjelduse kummutamiseks. Proua teab kuidas Tallinna Õismäel süüakse ja juuakse isiklike kogemuste najal ja ta ei salga. Sisuliselt tema kiri ei erine põhiliselt kirjasaatja lühikesest kokkuvõttest ja seega proual ei tohiks olla põhjust kurjustamiseks.

Heasoovlikult **RP.**

„Punase pipra operatsioon . . ."

Rahvasaadik Tom Cossitt soovis parlamendis teada (23. 5. 80), mispärast Kanada valitsus on lõpetanud kõik juriidilised sammud Montrealist pärineva professor Hambleton'i vastutusele võtmiseks, kuigi too ise on tunnistanud end KGB agendiks, olles olnud seda juba 30 aastat.

Kohtuminister Kaplan oma vastuses ütles end olevat sellest juhtumist hästi informeeritud. RCMP olla pannud sellele nimeks „Operation Red Pepper". Aga kohtuministeeriumi ametimeeste uurimiste tulemusena olla jõutud otsusele, et see juhtum ei sisalda endas midagi, millele võidaks üles ehitada tagajärjekat süüdistust . . . Sellepärast siis ollagi loobutud üleüldsegi mingite süüdistuste esitamisest!

Tom Cossitt avaldas imestust, et niisiis kogu RCMP poolt tehtud töö, mitmed haarangud ja tõendmaterjalide konfiskeerimised, kõik oli jäänud asjatuks. Seejärel ta esitas kohtuministrile küsimuse, et kas selle valitsuse poliitika kohaselt, teatud isikuile on lubatud nõukogude agentidega suhelda ja neile materjale üle anda, ilma et neid selle eest vastutusele võetaks, kuigi nende tegevus on meie riigi huvide vastane?

Kohtuminister Kaplan: „Esiteks, pole selge, kas riiklikke saladusi oli üle antud. Teiseks, kui oligi riiklikke saladusi üle antud, ikkagi pole selge, kas seeläbi meie maad oleks kahjustatud. Kolmandaks, meie Riiklike Saladuste Aktiga (Official Secrets Act) selle praegusel kujul esineb probleeme, misläbi kolm viimast sellele baseerunud süüdistust tuli tühistada." (Üks neist kolmest võis olla süüdistus „Toronto Sun'i" peatoimetaja P. Worthington'i vastu, kelle „süü" seisis selles, et ta vastu Liberaalide valitsuse tahtmist püüdis siinset avalikkust hoiatada nõukogude agentide rohke konspiratiivse tegevuse üle Kanadas.)

Lõpuks veel kohtuminister Kaplan: „Kanada on vaba maa ja igaüks võik rääkida, kellega tahab; ja ringi ajada, kellega tahab; ilma, et ta seepärast tingimata Kanada seadusi rikuks!"

Kõigest tuleb aru saada. Kui Kanada kohtuminister toetub KGB-tegelaste abile, et koostöös tolle terrori-organisatsiooniga asuda mingite „sõjakurjategijate" jälitamisele, siis peab ta neile omalt poolt ka mingit vastutulekut näitama.

HK

Okupeeritud kodumaalt

MIS SAAB PIRITA PURJESPORDI-KESKUSTEST?

Tallinnas ilmuvas „Õhtulehes" (4. jaanuaril) on üsna kriitiliselt sõna võtnud Vello Pohla Pirita purjespordikeskuse tuleviku teemal.

Ta ütleb muuhulgas: „Järgides suurt purjespordist rääkimise buumi meie vabariigis, usud justkui kõhkluseta, et Pirita purjespordikeskus on rajatud ja jääbki üksnes purjespordi päralt. Kuid olümpiavõistlus toimub siin ainult kord, suuremaid regatte, mis vajaksid väikest osagi olemasolevatest võimalustest, toimub edaspidi aastas kaks-kolm. Üleliidulise baasina saab Piritat kasutada ainult suurvõistlusteks, sest purjesporti harrastatakse enamasti ikka kodus, kohapeal. Või siis harvadeks üleliidulisteks treeningkogunemisteks (aluste vedamine on kallis), kestusega kogu mitte üle ühe kuu aastas. Kasutada Piritat peamiselt koduvabariigi baasina ei ole mõeldav purjekate ja võistlejate suhtelise vähesuse tõttu. Viimastel Eesti NSV meistrivõistlustel jäi osas klassides jõuproov ära lihtsalt sel põhjusel, et ei olnud . . . võistlejaid. Purjesport on üldse elitaarne, läänemaailmas saavad sellega tegeleda põhiliselt aristokraadid (!) ning väga rikkad inimesed. Paadid ja varustus on päratult kallid (näiteks ühe rahvusvahelise tasemega paadi maksumus ületab lastespordikooli aastase eelarve). Ka vaatemänguline osa on minimaalne. Purjesport rahvaspordina on meile vähe reaalne. Meie viimase aja huvi selle spordiala vastu suundub rohkem merejahtide (luksusjahtide) omandamisele. Ka ei saa meie vabariigis eelisarendada purjesporti, sest see toimuks paratamatult teiste spordialade arvel. Möödunud rahvaspartakiaadi purjespordivõistlustel võttis Eesti NSV küll esikoha, kuid tänu neile sportlastele, keda pole ettevalmistatud koduvabariigis. Olümpiakoondisse ei suutnud end võidelda ükski meie vabariigis ettevalmistatud purjetaja, mis tekitab eriti kibedust, sest olümpiavõistlus toimub ju kodus.

MIS SAJANDIRAJATISEGA PEALE HAKATA?

Järeldus on paradoksaalne: Pirita purjespordikeskus oma ligi 1300 ruumiga ja kaiga 750 alusele ületab kaugelt vabariiklikud ja üleliidulised purjespordivajadused. Funktsionaalselt sobib ta ainult olümpiaregati korraldamiseks kaheksa päeva jooksul. Ja sedagi tunduva liiaga. Piritale tuleb leida mõistlik rakendus, pidades eelkõige silmas kultuuri arengu huve meie vabariigis. — Käsitletava probleemi lahendamisel tehti suur viga päris alguses. Projekteerimise alustamisel esitasid arhitektid tungiva nõudmise määratleda täpsemalt, milleks hakatakse kasutama purjespordikeskust pärast olümpiat. Et vastavad ametkonnad ei osanud midagi öelda, siis projekteeritigi keskus üksnes Olümpiaregati tarbeks (!). Tõele au andes taotles spordikomitee siiski mõningate lisaruumide ehitamist, mida edaspidi saaks kasutada treeningubaasina. Ja nüüd seisamegi küsimuse ees, mis sajandirajatisega peale hakata. Ametkondlikult, bürokraatlikult pole mingit probleemi: sisse kolida, ära jaotada, välja üürida. Kuid see oleks ülimalt kitsas ja vastutustundetu lahendus, mis pealegi seisaks vastolus eelmainitud üleliidulise põhimõttega olümpiarajatiste kasutamise kohta pärast suurmängu spordi perspektiivseks arendamiseks.

„MEIE SPORDIL EI OLE HINGE"

Viimasel ajal on n.ö. altpoolt esile kerkinud ettepanek luua Pirital korralik spordiinstituut või -akadeemia (nimi pole tähtis), kus toimuksid õppe- ja teadustöö ning tippsportlaste ettevalmistamine traditsioonilistel ja neil spordialadel, mis koduvabariigis on perspektiivsed. Kõige raskem küsimus iga uue instituudi loomiseks — materiaalne baas ehitiste näol — on tehtud arvutuste järgi purjespordikeskuses põhimõtteliselt olemas. Pool ellingutest saab võrdlemisi lihtsalt ümber ehitada kolmeks suureks spordisaaliks. Hotelli võib kasutada ühiselamuna. Ülejäänud ruume saab kergesti transformeerida õppetöö vajadusteks. Puuduolevat, kergejõustikustaadioni ja mõningaid teisi treeningbaase on võimalik juurde ehitada. Loodetavasti üleliiduline spordikomitee leiab nende rajamiseks ka vahendeid. Spordiakadeemia töörütm võimaldaks keskust suvel mugavalt kasutada purjespordi huvides.

Kõige tähtsam selle ettepaneku juures on, et hiiglasliku hoonekompleksi majandamiseks saab kasutada üleliiduliselt eraldatavaid summasid. Spordiakadeemia rajamine kui üks funktsionaalselt terviklik lahendus on tähtis ka rahvuskultuuri arengu seisukohalt. Võime manipuleerida statistikaga, kuidas tahame, fakt jääb faktiks: meie vabariigi spordis on rida aastaid valitsenud madalseis. Suur puudus on eriharidusega treeneritest, perspektiivsest sporditeoreetilisest mõtlemisest ja oskuslikust treeningumetodoloogiast. Meie vabariigi spordil ei ole hinge sees. Ikka seesama 13. koht ja ei lootustki enamaks. Teised on meist ette läinud. Igaühel on meie vabariigis spordiinstituut. — Miks ei võiks sport ja spordivaim olla meie vabariigi kultuurimaine ja elujõu tähtis näitaja, nagu on mitmel pool mujal? Selleks tuleks luua baas, eeldused. Kasutagem soodsat võimalust!"

☆

See kirjutis räägib ilmselt vene bürokraatiast ja plaanimajandusest, kus isegi arhitektuur on partei range kontrolli all, kuid eesti vanasõna ütleb: parem targa laitus, kui rumala kiitus.

ARTO

Kasulik teada

RENDILEPING

Enamik rendivahekorrast lõpeb kui rendilepingu tähtpäev on käes. Kokkuleppel majaperemehega võib üürivahekord aga edasi kesta kuumaksude alusel. Väljakolimise puhul tuleb nüüd majaperemehele ette teatada 60 päeva, kui temaga muud erikokkulepet ei ole. Kui maksate üüri nädala viisi, on etteütlemise aeg 28 päeva, ja see peab olema kirjalik.

Majaperemehe kohta on maksvad samad lepingulõpetamise tingimused.

Erilistel olukordadel, näiteks üüri mittemaksmisel, kahjustuste tegemisel jne. on majaomanikult nõuetav vaid 20 päevane etteütlemine.

Kui majaomanik kavatseb ise üüritud korterisse elama asuda, on etteütlemise ajaks 120 päeva. Sama on maksev ka kui ehitus tuleb lammutamisele. Selle aja jooksul üürihinna kõrgendamine ei ole lubatud. Kõik suuremad elamud Ontarios kuuluvad üürikontrolli alla, väljaarvatud Ontario Housingi valdusse kuuluvad. Selle seaduse alusel ei tohi majaomanik kõrgendada üüri hinda üle 8% aastas ja kui ta seda soovib teha, peab saama eriloa vastavalt ametiasutuselt. Üürnik võib sellele vastulause esitada ja siis peab majaomanik esitama tõendid, et üüri kõrgendamine on õigustatud kulude suurenemise või mõnedel muudel põhjustel. Vähemalt 90 päeva enne üürikõrgenduse jõusseminekut peab majaomanik kirjalikult teatama millal kõrgendus teostub ja selle suurus. Kui sellest nõudest kinni ei peeta, on üürikõrgendus seadusevastane. Kui on küsimusi mis vajavad selgitamist või ei ole teie rahul kõrgendatud üürihinnaga, on võimalus pöörduda kohaliku järelvalveasutuse poole.

☆

Seaduse alusel on majaomaniku kohustuseks parandada kõik vead tema poolt välja renditud ehituses, väljaarvatud need mis on tehtud üürniku või tema külaliste poolt. Ta ei saa oma korrashoiu kohustusest midagi jätta üürniku teha. Majaomanik ei saa enam kui 1 kuu üüri nõuda kindlustuseks. Selle kindlustuse summalt peate saama 6% intressi aastas. Üürniku vallasvara ei saa majaomanik kinni pidada üüri mittemaksmise korral ilma kohtuotsuseta. Majaomanikul ei ole õigust siseneda üüritud korterisse ilma teie loata, väljaarvatud eriolukordadel. Samuti ei tohi tema katkestada vee, elektri ja soojuse teenindust senikaua kui teie elate seal.

H. Kivi

Prantsuse president käis Soomes

HELSINGI (M. E.) — Varsti pärast kohtumist Varssavis Leonid Breshneviga tegi Prantsuse president Valery Giscard d'Estaingi esimese ametliku visiidi Soome, mille kohta ei antud lõppkommunikeed. Külaline ütles aga enne lahkumist, et „visiit oli kasulik ja sõbralik." Ta andis ka küllakutse Soome presidendile U. Kekkosele, kes kiitis heaks Prantsuse poliitilise joone sõnadega: „Prantsusmaa kannatlik hoiak rahvusvahelistes küsimustes võib praeguses olukorras palju tähendada ning olla vältimatu." Prantslased tahtsid oma külaskäiguga rõhutada kahe riigi lähenemist, kelle sihid on võibolla samasugused.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Läti äri
Downtown Wools Arts & Crafts
9 Queen St. E. Toronto (Yonge juures) — Tel. 368-5011
Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, põlmimiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks ja sõlmimiseks (macrame).
SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KÄSITÖÖKS MUSTRIGA ☆ Kanvaa mitmes värvis ☆ SOODSAD HINNAD.
Avatud: esmasp.,—kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9.30—4.
Meie teine äri: 674 Broadview Ave. Tor. — Tel. 469-2005, kell 3—5 p.l.

„Mälestused kolmest rahvusest" — selle pealkirja all tõi Londoni, Ont. ajaleht „London Free Press" esiküljel pildi Londoni eestlaste, lätlaste ja leedulaste poolt korraldatud küüditamise mälestusaktusest ja pärjapanekust raekoja kõrval Victoria pargis asuvale ausambale. Sündmusest andis ülevaate ka kohalik televisiooni-saatejaam EFPL-TV oma hilisõhtuses päevauudistes, võrreldes Balti rahvaste saatust Afganistani vallutamisega Nõukogude Liidu poolt.

Pildil rahvuslipud ausamba ees. Paremal hoiab Eesti lippu LES esimees Kaljo Loone koos abikaasa ja tütrega. Ees Leedu Seltsi esimees Miras Chainauskas kõnelemas.

Sävelsilta üle Soome lahe

HELSINGI (M. E.) — Kultuuritalo ruumidest saadeti pooltteise tunnilne kava samaaegselt Eestisse ja Soome kuulajatele nime all „Sävelsilta". Kava juhtideks olid Gunnar Paalu Eestist ja Heikki Hissa Soomest, kes mõlemad valdavad hästi hõimukeeli nii, et 1400 Kultuurimajja tulnud kuulajal-vaatajal ei olnud keeleraskusi.

Algul meenutati koostöö algust 15 aastat tagasi Linnanmäki pargis, kus olid kaasas ka nüüd esinenud Vieno Kekkonen siitpoolt Soome lahe ja Heli Lääts Eestist.

Bariton Väino Puura laulis kolm laulu. Soome parimatest pillimeestest koostatud orkestrit juhatasid vaheldumisi Rauno Lehtinen ja Paul Mägi.

Intervjueeriti ka soome dirigenti Rauno Lehtineni, kes muu hulgas vastas küsimusele Soome ja Eesti ajaviitemuusika erinevustest, et Soome lahe lõunakaldal see sarnaneb rohkem kontsertimuusikale, põhinedes klassikalisele alusele. Seal on laulud ilusa meloodiaga ja eriti lauljad on väga head. Näitena Lehtinen tõi esile ta oma hea sõbra, mõni aastat tagasi surnud Georg Otsa, kellele ta on ka mõned laulud komponeerinud.

Järgnes Heli Läätsu esinemine laulude „Heliseb muusika" (Sound of Music'ist) ning vene romanssi „Lilla rätikuga", mille ta laulis vene keeles.

Vilho Vartiainen esitas laulud „Noorusmälestusi" ja Cannioni „Armunud sõdur". Muusikat esitas ka Urve Tauts.

Eesti Riikliku Akadeemilise Meeskoori kontsertmeister pianist Valdur Roots mängis teemasid S. Rahmaninovi klaverikontserdist.

Esinesid ka soomlasedki.

„Sävelsilta" lõppes Boris Lehtlaane esinemisega. Järgmisel korral saadakse kokku „Sävelsillaga" septembris Tallinnas.

„MEIE ELU" 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

KANADA–BALTI SÕPRUSÜHING ASUTAMISEL?

Balti Õhtu järelkoosviibimine toimus 19. juunil parlamendi restoranis. Kohale olid tulnud senaatorid S. Haidasz, A. Thompson, P. Yuzyk ja P. Bosa. Alamkojast olid kohal parlamendiliikmed L. Francis — speakeri asetäitjana, K. Robinson ja C. Caccia. Balti Liidust olid kohal W. Pent (eesti), dr. E. Parups (läti) ja J. Danys (leedu). Enamik abikaasadega.

Balti Liidu nimel tänas käenduskomitee liikmeid dr. E. Parups. Kõik käendajad esinesid vastu-sõnavõttudega eesotsas S. Haidasz'iga. Eriist tähelepanu äratas alamkoja liikme kolonel Ken Robinsoni sõnavõtt, kes esindab Toronto Lakeshore valimisringkonda. Ta avaldas arvamist, et kuna praegu on Parlamendimäel tegutsemas üle 25-e „lobby grupi", tuleks asutada ka Kanada-Balti Sõprusühing, milline pühenduks oma tegevuses tõhusamaks ja järjekindlamaks Balti rahvaste kultuuri ja saavutuste tutvustamiseks. Kanada-Balti Sõprusühingu tegevuspiirkonda kuuluks siis ka Balti Õhtute toetamine ja abistamine parlamendimäel. Ettepanek leidis laialdast vastu-kaja, kuid ajapuudusel lükati selle üksikasjadesse puutuvad arutamised edaspidisele koosolekule.

Veel äratasid huvi Eesti Ülemaailmsed Päevad Stokholmis. ESTO 80 kohta on ohtralt informatsiooni levitanud parlamendimäel EKN'u abiesimees W. Pent. See oli vastavalt ka kõlapinda leidnud, nii et kord oli kavatsusel ESTO 80-st osavõtt Kanada parlamendi esinduse näol, kuhu pidid kuuluma senaatorid A. Thompson, S. Haidasz ja P. Yuzyk ning alamkoja liige kolonel K. Robinson. Eelpool nimetatute osavõtu kavatsus oli isegi ESTO 80 peakomiteele Stokholmi teatatud. Oppositsiooni rühma koja juht W. Baker laskis end pidevalt informeerida ESTO 80-ne ettevalmistustest. Parlamendi selle aasta suvine istangujärk on aga venimas pikemaks kui esialgselt kavandatud. Kolonel K. Robinson, kes on alamkojas kohtuministri parlamentäär-sekretär, on võimatu selle tõttu töökohustustest vabanemist saada. Senaator S. Haidasz'i ESTO 80-st osavõtu plaanidest on kriipsu läbi tõmmanud Liberaalide partei konverents Winnipegis, milline toimub samal nädalalõpul kui eestlaste üritused Stokholmis. Siiski, senaatorid A. Thompson ja P. Yuzyk kavandavad aga endiselt Stokholmi sõitu ESTO 80-le. Kindel otsus nende polt EKN'ule teatatakse lähemate päevade jooksul.

Afganistani uusi vene vägesid?

Ameerika Ühendriikide sõjaministeeriumi teadetel ei ole märgata N. Liidu poolt lubatud sõjavägede vähendamist Afganistanis. Kinnitamata andmetel on sinna koguni uusi vägesid juurde viidud.

Kodakondsus võetakse lätlaselt ja leedulaselt?

Ameerika Ühendriikide kohtuministeerium on alustanud menetlust kodakondsuse äravõtmist ja maalt väljasaatmist ühe lätlase ja ühe leedulase vastu kes Teise maailmasõja ajal olevat sakslastega koos töötanud ja olid kohaliku politsei teenistujad. Mõlemad on üle 70 aasta vanad.

Tallinna TV-masti tulekahju ei takista

HELSINGI (M. E.) — Tallinna olümpiaregati informatsioonijuht Aado Slutsk kinnitas soome ajalehtedele, et Tallinna uues TV-mastis toimunud tulekahju ei takista saateid olümpiaregatist. Rikutud sai ainult raadiotelefonisüsteem. Aado Slutsk külastas Soomet koos ta asetäitja Gunnar Paaluga. Lisaks konstateeris Slutsk, et olümpiaboikoti tõttu ei ole mängud muidugi nii põnevad, sest kõik head purjetajad ei võta osa regatist. Kuulujuttude järgi oleks TV-masti tulekahju olnud eestlaste poolt tehtud sabotaash, aga Slutski järgi algas see keevitussädemest.

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

H K INSURANCE
AGENCY LTD
23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza Brimley nurgal)
SOOME PAGAR
Saadaval —
pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib. Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused. ● Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale. ● Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. ● Suitsukalkunid tellimise peale.

2000 . . .

(Algus esiküljel)

tuse lõppedes siirdus rahvas ostma tulist kohvi ja vorste hapukapsaga, sest ilm oli harukordselt jahe. Virgad perenaised hoolitsesid maitseva einelaua eest, mida publik tänuga hautis. Einelaua perenaiseks oli Mahti Mälberg, keda abistasid paljud virgad daamid.

Pimeduse saabudes kogunes rahvas vabaõhulavastusele (lähemalt käesolevas lehes teisal.

Pärast kesköödruttas publik pimedaid teid pidi mälestussamba juurde, kus toimus traditsiooniline tundelamuslik „Mõttelennul kodumaale" Salme Ekbaumi esituses. Sellele järgnes pühalik „Su üle Jumal valvaku . . ." Vabaõhu tantsulaval algas aga tants Georg Iltali kapelli saatel, muutes lühikeseks suvise öö, mis kattus tihedasse uttu.

It

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

tas valitsus anda peigmeestele laenu, mis kustutatakse esimese lapse sündimisel.

● Saksamaal vangistati endine sõjaväe sanitar, keda süüdistatakse juutidele süstide andmises enne hukkamisele viimist. Ta on praegu üle 70 aasta vana.

● Ameerikast saadeti välja itaallane 1943 aastal toimepannud varguse eest oma kodumaal Sitsiilias. Nimelt varastas ta oliive ja küttematerjali oma perekonnale. Hiljem tuli ta illegaalselt Ameerikasse ja tõi ka oma perekonna järele. Juba enne perekonna Ameerikasse toomist oli ta kord välja saadetud. Kõrgem kohus leidis tema teguviisi olevat andestamatu ja tegi tema ja ta perekonna väljasaatmise otsuse.

● Abielumehe südametunnistus sundis üles tunnistama 14 aasta eest toime pandud mõrva. Nimelt tappis Kansase abielumees oma esimese naise 14 aastat tagasi ja mattis ta oma tagaaeda. Ta teatas naise kadununa ja abiellus mõned aastad hiljem uuesti. Tema uus abielupool oli aga lillede ja aia eest hoolitseja. Kui ta nüüd nägi oma naist hoolega aia eest hoolitsemas ja kaevamas kohas, kuhu esimene naine oli maetud siis sattus ta paanikasse ja tunnistas mõrva ülesse.

● Kanadast päritolev indialane, kes asus ümber Ameerikasse ja oli väejooksikuks Vietnami sõjast saadik, vangistati liiklusmääruste rikkumise pärast, mille järele aga selgus, et ta on ka väejooksik.

„NIPERNAADI TEELAHKMEL"

Vabaõhuetendus looduslikult ilusal loodusetaustal algas umbes kell 9.30 Eesti Rahvusteatri esituses. Publik, kes juba aktuse ajal koges külma ilma, ilmus soojade riiete ja tekkidega varustatult, täites amfiteatritaolise mäekallaku. Seedrioru vabaõhulaval on 25. aastase tegevuse vältel esitatud eesti tuntud ja menukaid teatrilavastusi, millistest tegevusjuubeliks uuesti elustati „Toomas Nipernaadi" Ilmar Mikiveri dramatiseeringus, näitejuht Lydia Vohu kätes vabaõhulavale ümberkohandatult. See lavastus sobis eelkõige oma tegevuse ja looduselüürika esiletõstmise tõttu oivaliselt Seedrioru miljöösse — ning õigel ajal kerkis taevaservale ka vaskne täiskuu. Pimeduse saabudes pääses mõjule looduse eriline suveööhurm ööpilvede, puudesosina ja taevalaotuse avarusega.

„Toomas Nipernaadi" ilmus romaanina 1928. aastal. Ta esitati dramatiseeritud kujul Tallinna Draamateatri laval a. 1935/36. Järjekordselt dramatiseeris A. Gailiti romaani Ilmar Mikiver 1968. aastal, luues ainekohaseid luuletusi, millised viisistas Jüri Mandre. See lavastus toimus maikuul 1968 New Yorgis ja hiljem ka Torontos.

Ilmar Mikiveri versioonis on Toomas Nipernaadi seiklev linnamees, kelle lõbusad jandid viivad teda ühest külast teise, üha vallutades külaneidude südameid oma võlujuttudega. Teatud määral kaldub see versioon kõrvale A. Gailiti romaani lüürilistest ja müütilistest elementidest, pakkudes rahvapärast ajaviitenalja, vahel grotesksesse pinnapealsusse kaldudes. Meile jäävad mõistmatuiks tegelaste tegutsemisajendid ja põhjused, millised selguvad romaanilugemisel.

Peaosalise Toomas Nipernaadina esines sügava sisseelamise ja tunnetusega Heinz Riivald, kes ühtlasi võimeka lauljana tõi esile laulude lüürilise ilu. Tema kätes elustus laval Toomas Nipernaadi juba 12 aastat tagasi, ta on selle osakehastuse täiuslikuks vorminud. Laval ei paistnud ta aga boheemlasliku hulkurina, kes magab heinaküünides ja hulgub kastevees heinamaadel, vaid pikemini jõukamast eeslinnast maanteele jalutama sattunud linnahärrana, oma liigkorraliku riietuse tõttu.

Lavastuse kirevate karakterite kujundajaiks rakendas Eesti Rahvusteater rea võimekaid näitlejaid ja lauljaid. Anne-Mari Jairuse osas esines hoogsa energiaga Erika Veskimets-Solom, kelle esituses kuulsime paar hästiviimistletud laulu. Tema vanglas usklikuks muutunud meest kehastas huumorikalt Heino Vellner, kuna olukorda ärakasutav Küüp, kõrtsimees Maarlas kõigi oma nõrkustega, oli ilmekalt kujutatud Edgar Kink'i poolt. Toomas Nipernaadi osalist teekaaslast, parvemees Taavet Joona't, mängis sujuvalt Harri Lillioja, kelle esituses kuulsime paar toredat laulu. Hansuoja peremehe kehastaja August Tomband puudus aga kahjuks lavalt hiljutise õnnetuse tõttu. Tema osa täitis hea rutiiniga viimasel minutil appikutsutud Raoul Edari, keda võiks tulevikus rohkemgi laval näha. Karjavirtin Kati oli nauditav Elna Libe meeldiva esitusviisi ja kauni laulu tõttu. Ello osas oli Valve Tali usutavalt peen preili, kes armus Toomas Nipernaadi peibutamisjuttudesse, kuid ometi abiellus kirikuhärraga. Kadri Parvi tüsenda mõisaemanda osas oli Leida Järvi võrratu, ta täitis naerusui ja silma kogu küla „esiema" kuju toreda koomilisusega. Eriti populaarseks kujunes Terikeste peostseen, kutsudes esile tugevaid naerulaginaid ja vahelehüüdeidki. Koomilist velskerit mängis sobiva karakteritunnetusega Jaan Kivisild. Hooplevat Meos Martinit, jõukat vanaperemeest, mängis toreda osakujundusega Erik Kastein, kuna hädise ja kaebliku Tõnis Tikuta rollis oli oivaline Heino Vellner. Väike-Andrese väikeosas oli tubli Erik Halling. Hoopis erinev oli Maret Vaa, kaluritütre osa Oudi Kalmi esituses, kes tundus hingesugulane Toomas Nipernaadiga, hüljates ainelisi huvisid ja eelistades vabadust vaesuses. Tema fantaseeringud vastasid Nipernaadi omadele, nad mõlemad pidid aga alistuma ümbruse survele — Maret Vaa, pettudes Nipernaadis, nõustus abielluma Jaanus Roogiga, Nipernaadile aga tuli pika vabadusesuve lõpul järgi ta naine ja viis ta linna. Oudi Kalm oli uljalt vaba ja metsik rannatüdruk, kelle Nipernaadi fantaasia ülendas Seeba kuningannaks. Selle osa tantsis ta vaba andumuse ja hooga. Noort, tugevat rannameest kehastas Jaanus Roog, ta oli selles osas parasjagu tundetu ja hoogsalt hoolimatu. Inriid Nipernaadi lakkingis kõndis lavale talve algust kuulutama Endla Komi, viies oma mehe tagasi linna järgmise kevadeni. Ta mängis usutavalt naist, kes põhjalikult oma meest ja ta nõrkusi tundis ning need talle andestas. Kalurite osades esinesid Edgar Kink, Erik Kastein ja Heino Vellner.

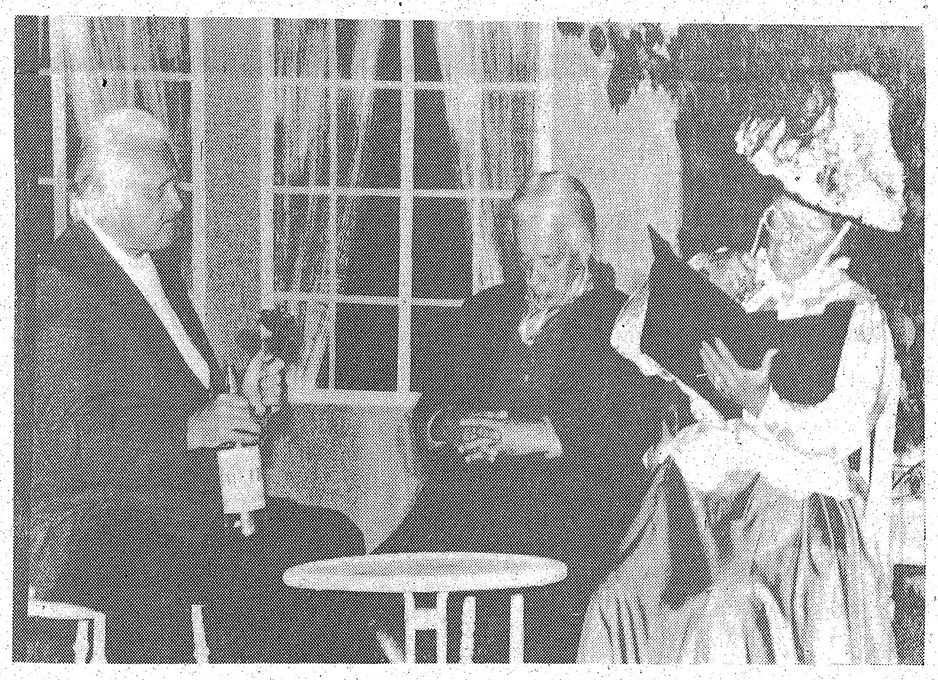

Meos Martin (Erik Kastein), Hansuoja peremees (Raoul Edari) ja Terikeste mõisaemand Kadri Parvi (Leida Järvi) dramatiseeringus „Nipernaadi teelahkmel". Foto — S. Preem

Terikeste pulmarahvas „Nipernaadi teelahkmel" vabaõhuetendusel Seedriorul. Foto — S. Preem

Lydia Vohu lavastajana pälvib suure kiituse, osates iga osa erineva karakteri välja tuua ja suurepealise tegelaskonna homogeenseks grupiks sulatada. Lavastus oli tihe ja tähelepanuhaarav esimestest momentidest kuni lõpuni, oleks tahtnud veelgi kauem kõigega kaasa elada. Suure panuse andis Olaf Kopvillem, kes ühtlasi koos Lembit Nielenderiga hoolitses rikkaliku saatemuusika eest. Hea lavakujundus oli Elmar Silma poolt, tehnilise abilisena toimis Astra Karro. Valgustuse eest hoolitses Carl Aarlaht, kuna helikujundus oli Artur Vaart'i poolt.

Arvukas ansamblis tegelesid kaasa poisid ja tüdrukud jaanitulelistena, külarahvana, pulmalistena, jne. Siin lõid kaasa Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor, Hamiltoni „Helletajad", Hamiltoni E.R.R. „Kandali" ja Seedrioru noorpere.

Näidendi lõppedes kogunesid esinejad publiku rõkkava aplausi saatel lava ette, avaldades tänu ja kiitust lavastaja Lydia Vohule, kes sai hulga lilli. Samuti saabus lilli näidendi kandvatele osalistele. Erilist tunnustust avaldas näitejuht Erik Kastein'ale, kellel täitus 50 aastat lavategevust. Nii näitejuht kui näitlejad pälvisid publiku tänu ja sooja tunnustuse rasketes oludes hästitehtud töö ja nakatavalt heatujulise etenduse eest.

It

& Crafts
– Tel. 368-5011
u. Sobivad varrastel
eegeldamiseks, tikki-
me).
ALE KÄSITÖÖKS
OODSAD HINNAD.
9—8, laup. 9.30—4.
69-2005, kell 3—5 p.l.

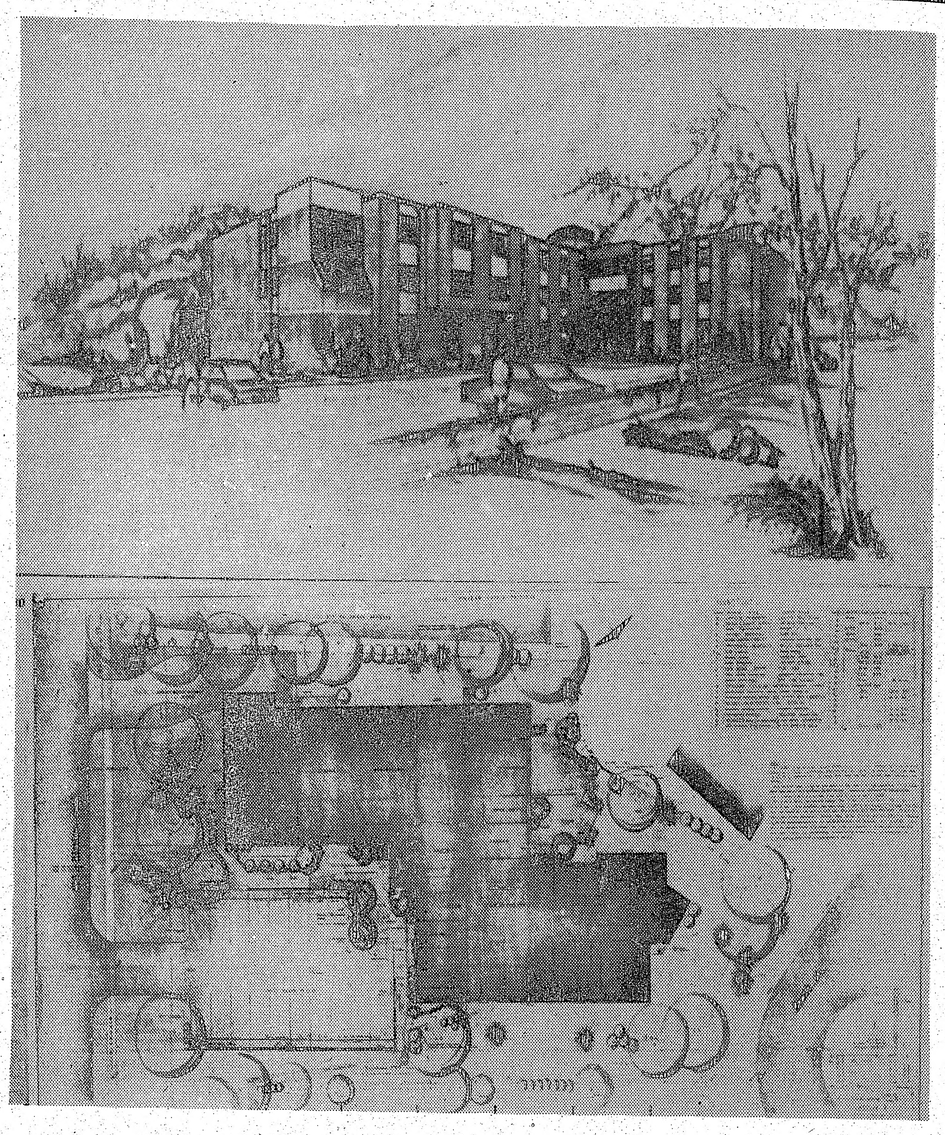

Eesti Abistamise Komitee poolt ehitusele tuleva puhkekodu „Ehatare" kavand, mis valmistatud arhitekt G. Laikve poolt. (Asendiplaan ja perspektiivvaade). Foto — O. Haamer

PUHKEKODU EHITAMINE ALGAB SEL AASTAL

Eesti Abistamiskomitee põhikirjast võeti sõnad „rahvuslik" ja „eesti"

Eesti Abistamiskomitee Kanadas puhkekodu, millele nimeks pandud „Ehatare", kujuneb rohkem tervete inimeste pansioniks, kui hooldamist vajavate haigete vanadekoduks, selgus möödunud nädala kolmapäeval peetud korralisel aasta peakoosolekul. Scarborough'sse „Eesti Kodu" naabrusesse kavandatud hoone on kolmekorruseline, saja voodikohaga ja läheb kalkulatsioonide kohaselt koos krundiga maksma 2.400.000 dollarit. Soovijaid sinna on praegu 176 ja ehitamisega loodetakse alata sel aastal.

Peakoosolekule Eesti Majja oli 135-est liikmest kogunenud 37, kes kinnitasid juba juhatuse poolt tehtud muudatuse Abistamiskomitee põhikirjas, millest võeti sõnad „rahvuslik" ja „eesti", kuna ehituslaenu saamiseks ukse peavad olema avatud kõigile. Praktiliselt, nii kinnitati juhatuse poolt koosolekul, ei olevat arvata, et mitte-eestlased taotleks praegu puhkekodusse elama asumist.

Heategevale organisatsioonile kehtivate nõuete kohaselt koostatud põhikirja lisandi tõlkis vabalt koosolekul dr. Jaan Roos ja see, juba varem juhatuse poolt vastu võetult, kinnitati üksmeelselt, kuna muidu esimehe sõnade järgi puhkekodu ehitamisest ei tuleks midagi välja.

$575 KUUS

Peamiselt Hugo Urm'i ja teiste korduvate küsimuste peale, koorusid välja mõned projekti üksikasjad, kuigi lähemaid kalkulatsioone ei esitatud.

EAK ei ole huvitatud isiku varanduslikust seisust, kes tahab asuda puhkekoduu. Tal tuleb tasuda $1000 ja üksiku toa eest koos toidu ja koristamisega praeguste hindade juures $575.—. Nende osas, kel see pole võimalik, tehakse lähem selgitamine.

Laenuasutis annab hüpoteegi vaid elamu ehitamiseks kus elanikud saavad iseenese eest hoolitseda. Vanadekodu („Nursing Home") ehitamiseks ei ole praegu väljavaateid. Puhkekodus saab alaliselt hooldamist vajavaid olla vaid 10%.

Arhitekt G. Laikve oli koosoleku ajaks pannud seinale „Ehatare" joonistused ja andis seletusi. Hoone on kavandatud kolmekorruseline ja 53,000 ruutjalga. Peamiselt 2. ja 3. majakorral asuvad 76 ühetoalist ja 12 kahetoalist korterit. Kõik on vannitubadega. Ruumides on voodid ja kapid.

EHITAMINE SEL AASTAL

Esimesel korrusel on ühiskondlikud ruumid — söögisaal, kooskäimise ruum, TV-tuba, ruum jumalateenistusteks, lugemisruum, raamatukogu. Peakorrusel on ruumid administratsioonile, arstiruum, haigeruum jne. Keldrikorral laoruumid, seltskondlik ruum, saun, piljardituba, töötoad jne.

Ümbrus on planeeritud umbes nii nagu naabruses asuval „Eesti Kodul" kuhu viib kõnnitee. Ette on nähtud 18 tavalist parkeerimiskohta ja kaks suurematele sõidukitele.

Ettevalmistustöödega on jõutud kolmanda faasini ja kui kõik läheb laibedasti võib ehitustööga alata sel aastal. Loodetakse, et see ei jää talveks, mis tõstaks kulusid.

MAJANDUSARUANNE

Peakoosolekule esitatud majandusaruandes EAK juhatus näitab tegevusaasta ülejääägi $384,819.97. Tulu „Eesti Kodu" projektist - $245,274.05, tulu 3 krundi müügist Beeth St. — $88,895.79, tulu raha investeerimisest — $40,350.94, tulu kaupade turustamisest — $9,110.59, toetuste ülejääk — 153.15, liikmemaksudest — $217.00 ja loteriist — $818.45. Kohustuste poolel seisab: võlausaldajad (komisjonimüügil olevad kaubad) — $20,066.21, tasumata käibemaks — $816.60, siselaen 12 isikult — $9,700.00, „Eesti Kodu" projekti arvele laekunud A. Luntsi pärandus — $4,500.00.

Raha kassas ja pankades oli 31. dets. 1979: sularaha äri kassas $67.80, jooksval arvel Eesti Pangas — $39,354.69, tähtajalised hoiused samas — $419,000.00, hoiused Ontario Credit Union League'is — $345.22.

Scarborough linnavalitsuselt on saada kautsjoni — $10,000 ja kaupa on laos $42,538.53 väärtuses. Osatähti omab EAK $29,738.53 eest, neist suurim arv „Eesti Kodu" Inc. osatähed — $28,200.00.

Vallasvara on $5,028.61 eest ja puhkekodu maa raamatuväärtus $15,979.25 ning „Ehatare" ehitusprojekti arvel seisab $143.00. Kokku seega varad — $562,189.10.

TOETUSTEKS $5000.—

Eraldi tehtud kaupade turustamise aruanne näitab läbimüügi omahinnaga $90,844.81 ja brutokasu $27,726.41. Kuludena aruanne näitab: üürid — $4,451.00, telefon ja post — $437.38, palgad $11,661.13, kuulutused ja üldkulud — $829.37, bürootarbed — $697.94, välisrevidendlie — $200.00, kindlustused — $339.00. Kokku kulusid — $18.615.82, jättes puhastulu kaupade turustamisest $9,110.59 (1978. a. — $6,040.00).

Toetusi on möödunud tegevusaastal EAK-le laekunud $4,697.28. Toetusi on antud $5,044.13 (A. Luntsi trustfondist $500.—) seega toetuste ülejääk $153.15.

1980 aasta tulude ja kulude eelarve on koostatud tagasihoidlikum, kuna müügid arvatakse minevat tagasi ja panga intressid vähenevad kapitali üleandmisega uue projekti jaoks. Eelarve on viidud tasakaalu $28.000.00.

Majandusaruanne oli läbi vaadatud välisrevidendi ja revisjonikomisjoni poolt, kelle esimees J. Ramjalg lisas protokollile arvamise, et kas EAK-l on mõtet kauplust pidada kui seal seisab kaupade all üle 40,000 dol. mis annaks pangas hoiusena vähemalt $4000.— intressi.

MATUSEKASSA LIKVIDEERIDA

EAK tegevus käesoleval aastal on seotud peamiselt puhkekodu projektiga, mille jaoks hakatakse juba nüüd komplekteerima personali. Ehitus antakse välja madalamale pakkujale.

M. Peeker avaldas kahtlust, kas puhkekodu, mis kaks esimest aastat peab end ise majandama, suudab seda teha suurte kulude tõttu. Esimees kinnitas, et see on võimalik, kuna kõik on läbi arutatud, kuid üksikasjadesse ei olevat praegu mõtet minna.

Koosolek soovitas ka likvideerida EAK juures asuva matusekassa, kus liikmete arv on langenud umbes 40-ele. Surmajuhul liikmetelt kogutud summa on $50—60 ja see nõuab palju tööd. Väideti, et likvideerimise otsus tuleks teha matusekassa liikmeil, sest paljud on 30 aasta kestel teinud omad osamaksud ja likvideerimisel ei ole nende perekonnal oodata enam midagi.

VALIMISED

Koosolek valis üksmeelselt tagasi kolm vanuse järgi välja langenud juhatuse liiget: A. Sepa J. Herma ja H. Kivi. Neist Alfred Sepa valiti eraldi tagasi esimeheks.

Sooviti ka juhatuse kandidaatideks valida „vanad tagasi". Kuna aga üks neist, A. Edasi on surnud, mälestati teda ja teisi lahkunuid püstiseistes.

Juhatuse kandidaatideks valiti pr. Niitenberg ja J. Saarniit.

Revisjoni komisjoni valiti tagasi senises koosseisus J. Lepp, J. Terts ja J. Ramjalg.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused ja testamendi-pärandused on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.
EESTI MAJA, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Tartu Instituudi suvelõpu loengud

Tartu Instituudi loengute seeria algab dr. Inno Salasoo loenguga ja valguspiltidega „Austraalia loodusest" neljapäeval, 14. augustil kell 7.30 õhtul.

Pühapäeval, 24. augustil kell 7.30 õhtul räägib professor Tõnu Parming Maryland ülikoolist. Loengu täpne pealkiri pole veel Torontosse jõudnud.

Kolmas lektor, dr. Ilmar Tammelo, tuleb Salzburgist, Austriast. Esialgu on valida kaks teemat — „Maailmarahu probleemidest" või „Translinguistika". — püüdlus avardada piire, mille keel asetab mõttele". Samuti oli valida kolm ingliskeelset teemat, millest Toronto Ülikool valis „The Postulate of Freedom as a Criterion of Justice". Mõlemate loengute aeg on praegu lahtine.

Neljanda lektorina on palutud dr. Walter Rand'a, kuid kas tal on võimalik pole veel teada.

Loengute korraldamine lasub Instituudi juhatusliikme dr. Vello Sootsi õlgadel, kuna sekretär, dr. Aruja, on välismaal.

Tartu Instituudi edukat 1979. a. ülevaadet on levitatud Tartu College'i koosolekul, loengute ajal ja viimaks ka AABS konverentsil. Sekretär saadab seda meeleldi neile kes sellest huvitatud. Instituudi raamatukogu ja arhiiv on pidevalt täienenud, kõik loengud on helilindistatud ja linte laenutatakse kuulamiseks. Samuti on helilindistatud üle viiekümne tunni uusi intervjuusid. Õppemaksu osas toetati Toronto ülikooli kursusest osavõtjaid.

Tartu Instituudi juhtkond on teatavasti 21-liikmeline. Neist neli on määratud Tartu College'i nõukogu poolt, ülejäänud üheksa Kanadas asuva ja kaheksa USA-s asuva teadlase ametaeg on viis aastat. Sel aastal langesid ametvanuse tõttu välja neli isikut — professor Endel J. Kolde (Seattle), dr. Jyri Kork (Greenbelt), professor Vello Sermat (York) ja dr. Maret Truuvert (Toronto) — ja kaks valiti tagasi, nimelt professor Olev Träss (Toronto) ja professor Tõnu Parming (Maryland). Uute direktoritena tulid juurde professor Heino Ainso (Potsdam, N.Y.), dr. Juta Kõvamees Kitching (Vancouver), professor Rein Taagepera (Irvine, California) ja dr. Roman Toi (Toronto). Endised liikmed on veel Endel Aruja, Karl Aun, Jüri Daniel (T. C.), Peeter Einola (T.C.), Ivar Ivask, Elmar Järvesoo, Ilse Lehiste, Heldur E. Meema, Silvia Meema (T.C.), Harry Meindok, Arvo Niitenberg (T.C.), Felix Oinas, Jaan Puhvel, Martin Puhvel ja Vello Soots.

Tartu Instituut asutati 1971. a., ta asub Tartu College'is ja täidab selle põhikirjas ettenähtud hariduslikke eesmärke. Instituut on avatud kokkuleppel sekretäriga. Kiiruse mõttes on parem helistada või kirjutada sekretäri kodusel aadressil. dr. Endel Aruja, 37 Groveland Cr., Don Mills, Ontario, M3A 3C4, telefon (416) 447-8958.

Pensionärid nelja bussiga väljasõidul

Eesti Pensionäride Klubi tegi möödunud nädala neljapäeval väljasõidu Niagara Falls'i. Hommikul oli Toronto Eesti Maja juurde kogunenud 159 ekskursanti, kes asusid teele nelja bussiga. Hiljem kaks neist jatkasid reisi 97 huvilisega „Marineland'i". Ilm oli ilus ja väljasõit õnnestus hästi. Järgmine reis toimub augustis.

Eric Püss sai esiküti tiitli

T.E.Ö.J.S. korraldusel toimus 31. mail laskevõistlus haavlipüssist. Esikohale tuli Eric Püss, seega Eric Püss kaitses Kindlustusselts H. Kiriku poolt väljapandud rändkarikat 1980 aastal. Teisele kohale tuli H. Kuusik, kolmandaks M. Veskimäe, järgnesid Edgar Püss, H. Sõrmus ja A. Nüüd.

☆

Seltsi kevadisel kalapüügi võistlusel Lake St. John'is 10. mail tuli esimesele kohale Jaan Liikane, teisele kohale tuli R. Liikane ja kolmandaks P. Kunstimees.

Seltsi juhatus tänab perekond E. Sooäärt seltsi väljasõidu heaks korraminekuks kõigiti kaasaaitamises.

☆

Seltsi poolt korraldatud teisel kalapüügivõistlusel Simcoe järvel Cooks Bayl 7. juunil tuli esimesele kohale K. Talbak 8 naela ja 11 untsilise haugiga, millega K. Talbak kaitses T.E.Ö.J.S. juhatuse poolt väljapandud rändkarikat 1980 aastal. Teisele kohale tuli H. Riko ja kolmandaks E. Harilaid.

☆

Seltsi juhatus tänab neid seltsi liikmeid nimeliselt: Mari Mae, Karl Talbak, Ain Järve, Edgar Püss, Valter Pirson, kes aitasid kaasa seltsi juhatusele „Vaba Olümpiaadi" laskevõistluse korraldamisel haavlipüssist, kõigiti heaks kordaminekuks.

Juhatus

Töömehed Hiidlaste jaanitulel tule ääres jalgu puhkamas. Eesti ja Kanada lipud vardas. Ees, vasakult: Einar Vähi, Eduard Kaju, Ulrich Valvur, Endel Vanaselja, Ado Reiman, Meinhard Üksik ja Osvald Piil taga seisavad Evald Onno ja August Leis.

Foto — Elna Kungla

14. juunil oli kogunenud ligi 150 hiidlast jaanitulele Asta ja Osvald Piili talu maa-alale Orillia ligidal.

Kavalises osas korraldati rahvapäraseid võistlusi ja mänge. Maitsva hapukapsasupi oli valmistanud Laine ja Helmut Mäns. Üllatuse valmistasid orkester „Kaja" hiidlastest liikmed Allan Liik ja Eddy Kungla oma mänguga kelledega lauluga liitus Toomas Põldre.

Ühislaulu saatel istuti ümber jaanitule keskööstunnini.

MEELEOLURIKAS VÕIDUPÜHA KOKKUTULEK MONTREALI LÄTTEMÄEL

MONTREAL (M. E.) — Mõnus suveilm üheskoos sellest meelitatud rohkearvulise osavõtuga andis Montreali tänavusele Võidupüha tähistamise kokkutulekule Lättemäel eriliselt piduliku meeleolu. Liiga tihti on Lättemäel sellel tähtpäeval olnud ebaõnne vihmaste ilmade tõttu. Ainukeseks veidi segavaks asjaoluks oli sedapuhku sääskede rohkus Lättemäe metsa all, kuid ilmselt see ei seganud kokkutulnute meeleolu liiga palju.

Piduliku päeva juhatas sisse lipuheiskamine keskpäeval skautlikkude noorte ja varajasemate külaliste osavõtul. Ja Lättemäe toidutare Reet Kalli hoolitsusel kujunes mõnusaks seltskondlikuks kokkusaamise paigaks. Samal ajal osa noori tegid innukalt kaasa laskevõistlustel Lättemäe laskerajal.

Võidupüha aktuse Lättemäe peonõlvakul juhatas sisse palvus Montreali Eesti Jaani Kogudusе õpetajalt Heino Laaneotsalt, ja Montreali Eesti Seltsi esimees Richard Leitham oma aktuse avasõnas ütles sooja tervituse külalistele samuti kui kokkutuleku korraldajatele ja kaasategijatele. Montreali eesti skautlikku noorte kõnekoor skm. Endel Rubergi juhtimisel kandis hästi — viimistletult ette piduliku töötuse kodumaale ja selle ettekandega põimus hästi järgnev võidutule süütamine.

Võidupüha aktusekõne Toronto külaliskõnelejalt Udo Petersoolt leidis erakordselt sooja vastuvõttu ja vastukaja. Käsitledes meie vabadusvõitluse probleeme ja väljavaateid kaine asjalikkuse ja kindlusega, kõneleja apelleeris mõjukalt meie kohustusele püüda teha kõik võimaliku oma rahva heaks ja mitte oodates, mida tema rahvas saaks teha tema heaks. Meid kuulatakse nüüd tähelepanelikumalt ja meie probleemidest hakatakse paremini aru saama. Osalt tänu sellistele sündmustele, nagu sissetung Afganistani. Et meie maa annekteerimist pole läänerriikide poolt tunnustatud, on ometi suurel määral meie endi teene. Ja meie kohustus on seda võitlust väsimatult edasi kanda kuni ultimaatse võiduni. Ajalugu kinnitab, et ükski türanniline vägivallavõim ei ole kestnud igavesti.

Võidupüha laskevõistluste tulemused tegi teatavaks ja jagas võitlejatele välja auhinnad võistluste üldkorraldaja Endel Ruberg. Auhindade omanikuks said Kaarin Tae, Allan Sutt, Toomas Altosaar ja Elmar Sutt.

Montreali Eesti Segakoor K. J. Raudsepa juhatusel esitas meeleolukalt K. Raidi „Oh mina väike mehekene" ja T. Vettiku „Ei iialgi". Aktuse lõppõsna lausus Montreali Eesti Gaidi- ja Skaudisõprade Seltsi esimees A. Soom, tänades eriliselt kõiki, kes selle kokkutuleku ja einelaua organiseerimisel ning läbiviimisel innukalt olid kaasa aidanud. Pidulik kokkutulek lõppes traditsioonikohaselt ühise hümniga.

Hiljem järgnes lõbus jaaniõhtu koosviibimine naabruskonnas asuva Karl Pruuli suvitusasula peosaalis.

S. A. LINDHOLM Ltd. – REALTOR
Tel. 486-7752
Kinnisvara vahendaja Torontos kaasmaalastele teenistuses alates aastast 1954.
Tel. kodus 489-9932

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
võtab tellimisi vastu alumiinium uste, akende ja välisseina katete tööde peale (aluminium siding). Neljas värvis alumiiniumist veerenid ilma jätkudeta (ühes tükis). Tasuta hindamine.
Töö kiire ja korralik.
H. OSSO, tel. 884-4558 ja 832-2238, Richmond Hill, Ont.
Met. lic. nr. B 888

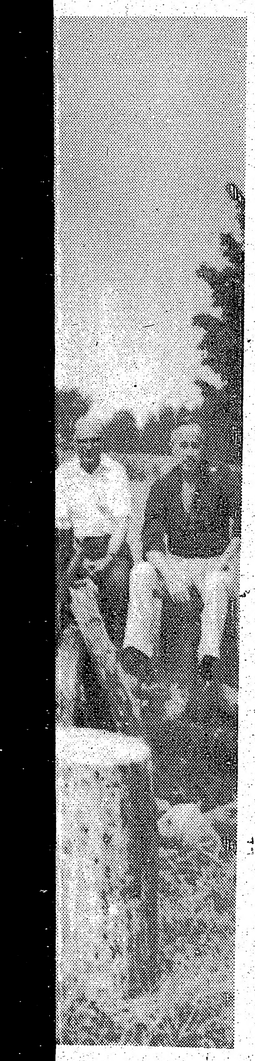

u puhkamas. Eesti ja
Vähi, Eduard Kaju,
Meinhard Üksik ja
st Leis.
Foto — Elna Kungla

„Kaja" hiidlastest liik-
ik ja Eddy Kungla oma
iledega lauluga liitus
re.

aatel istuti ümber jaa-
tunnini.

UPÜHA
LÄTTEMÄEL

leeme ja väljavaateid
kuse ja kindlusega, kõ-
ris mõjukalt meie ko-
da teha kõik võimaliku
eaks ja mitte oodates,
hvas saaks teha tema
uulatakse nüüd tähele-
ja meie probleemidest
aremini aru saama.
ellistele sündmustele,
Afganistani. Et meie
rimist pole lääneriiki-
ustatud, on ometi suu-
ie endi teene. Ja meie
da võitlust väsimatult
uni ultimaatse võiduni.
ab, et ükski türannili-
im ei ole kestnud iga-

askevõistluste tulemu-
vaks ja jagas võitleja-
ninnad, võistluste üld-
del Ruberg. Auhindade
id Kaarin Tae, Allan
Altosaar ja Elmar

esti. Segakoor K. J.
tusel esitas meeleolu-
Oh mina väike mehe-
ttiku „Ei iialgi". Aktu-
usus Montreali Eesti
udisõprade Seltsi esi-
tänades eriliselt kõi-
kkutuleku ja einelaua
el ning läbiviimisel
aasa aidanud. Pidulik
ppes traditsioonikoha-
tiga.
nes lõbus jaaniõhtu
naabruskonnas asuva
itusasula peosaalis.

ALTOR
eenistuses alates

.A.
ario, M5J 2H7

PANII
välisseina katete
iiniumist veeren-
idamine.
Hill, Ont.

Washingtonis, D.C. toimunud Balti teadusliku ühingu AABS 7-s konverents oli ainulaadne selles mõttes, et sellest võtsid osa kõik AABS'i senised ja juba valitud järgmised presidendid.

Esireas vasakult: Rimvydas P. Silbajoris, Ohio State University (AABS'i president 1973—1974), William R. Schmalstieg, Pennsylvania State University (praegu presidendi kandidaat, saab presidendiks 1982), Marija Gimbutas, University of California Los Angeles (saab AABS'i presidendiks 1. juulil 1980). Ivar Ivask, University of Oklahoma (1978—1980).

Tagareas vasakult: Edgar Anderson, California State University, San Jose (1972—1973), Jaan Puhvel, University of California Los Angeles (1971—1972), Ilse Lehiste, Ohio State University 1974—1976), Stanley V. Vardys, University of Oklahoma 1970—1971) ja Valters Nollendorfs, University of Wisconsin (1976—1978).

SEITSMES BALTIAINELINE KONVERENTS

Seitsmes baltiaineline konverents peeti 5.—8. juunini Georgetown ülikoolis Washingtoni piirkonnas. Eelprogrammis esines 140 nime, neist seitse jäid ühel või teisel põhjusel tulemata. Kavas oli 92 referaati, terve rida ettevalmistatud kommentaare referaatide kohta, kaks huvitavat ilukõnet, 11 laudkonnavestlust ja üks istung huvigurppide töökoosolekuid, rääkimata pühapäevahommikusest AABS peakoosolekust. Osavõtjaid oli registreeritud kokku üle 340. Konverentsi võib kõigiti kordaläinuks pidada.

Konverentsi avamisel oli umbes 200 kuulajat. Esimene tervitus öeldi Georgetown ülikooli kui konverentsi kaas-sponsori poolt. Ülikool on asutatud jesuiitide poolt 200 aastat tagasi, asub Potomac äärsel avaral nõlvakul. Uuemate ehituste kõrval on seal hulga imposantseid vanemaid maju. Teisena tervitati Balti Ajalookomisjoni poolt. Kui AABS'il oli see seitsmes konverents, siis baltisakslastel on selja taga 33 konverentsi, viimasel neist oli 9 ettekannet 100 kuulajale. Komisjonil on 35 liiget. Muuseas on neil käsil baltikumi kohanimede ja legaalsete terminite ja väljenduste sõnastikkude valmistamine alates 13. sajandist kuni hilisema ajani.

Konverentsi ettekanded toimusid 46-el sisuliselt grupeeritud istungil, see tähendab, et oli kolm kuni kuus ettekännet samal hetkel. Neist ülevaate andmist raskendab asjaolu, et vist esmakordselt puudus paarisajasõnaline kokkuvõte kõnedest ja ainult paarilt autorilt olid paljundatud tekstid saadaval.

Programmis nimetatud 140 isikust olid 34 eestlased ja 40 mitte-baltlased, ülejäänud 66 tuleb jagamisele lätlaste ja leedulaste vahel. Eestlaste osas oli referente 21 protsenti, laudkondades 30, kommentaatoreid 26 ja istungite eesistujaid 21 protsenti nende osade täitjaist.

Vist esmakordselt AABS konverentsidel oli pressil oma tuba. Selle korraldajaks oli Priit Vesilind National Geographic Magazinist. AABS president Ivar Ivask andis ühe pressikonverentsi kus muuseas märgiti, et järgmine president on Marija Gimbutas, ja et järgmine konverents (1982. a.) peetakse tõenäoliselt Minnesota ülikoolis (Madison, Wisconsin).

JUUTIDE KÜSIMUS

Juutide küsimus, mida professor Nodel oskas kaks aastat tagasi Torontos ajalehtedesse viia ja rohkem tolmu keerutas kui asjasse selgust oli seekord suhteliselt tagasihoidlik. Nodeli ettekanne „Natsi okupatsioon Eestis, Lätis ja Leedus" oli tema tuntud vabas stiilis. Teine ettekanne „Balti juudid 1940—1941 perioodil" jäi pidamata kuna referent polnud Jeruusalemast kohale ilmunud, ei vabandust ega teksti saatnud. Kuna Baltikumi „verist aastakümmet" ei saa vaadelda ainult ühe rahvusgrupi seisukohalt, ega ka ainult ühe okupatsioonivõimu seisukohalt, moodustas AABS eri toimkonna professor Stanley Vardys juhatusel. Selle tööst ei tulnud nähtavasti aga selleks konverentsiks kuigi palju kasu. Kuuldavasti professor Nodel, kui küsimuse eriline ülestõstja, pole kaasa aidanud, kuigi ta ka seekordselt konverentsil läbirääkimiste ajal vihjas Iisraelis olemasolevatele dokumentidele, isegi KGB arhiivist. (Kas toodud hiljutiste emigrantide poolt?). Siiski, mõni uurimistöö näib käsil olevat ka väljaspool, nagu nähtus ühes „töökojas". On ka ilmne, et see teema pole populaarne selle poliitilise õrna külje pärast ja ka ühekülgse saadava materjali pärast.

Konverentsi üheks iseärasuseks oli laudkonnavestluse meetodi ulatuslikum rakendamine — terve veerand istungitest. Selle põhjuseks võis olla soov kuulajaid tutvustada käimasolevate töödega ja ideedega. Vististi kõigil konverentsist osavõtjail oli baltiaineline uurimistöö kõrvaltööks, või isegi väikeseks kõrvalharrastuseks, ja nii võtab projekti läbiviimine kauem aega kui on kahe konverentsi vahemaa. Pikemateks vaheaegadeks suikuma jätmine pole aga ka asjale kasulik.

BALTIAINELISE UURIMISTÖÖ RASKUSED

Natuke selgitust on ehk ka vaja niisuguste konverentside „vaoshoidmise" probleemidest. Baltiainelise uurimistöö raskuseks on, ilmse ressursside (nii majanduslike kui tööjõu ja allikmaterjalide nappuse kõrval, ka usutavuse küsimus. Baltikumist, ja üldse punaste võimu alt põgenejad on vist küll ainukesed „mitteusaldatavad" sõnumitoojad maailmas! Seepärast on „credibility" küsimus AABS'ile eriti oluline ja nõuab tema töös hoolsamat ja paremini dokumenteeritud käsitlemist kui need publitsistid kellel suur laulukoor selja taga Teaduslikud konverentsid on äraproovitud vahendid uurimistöö ergutamiseks ja informatsiooni levitamiseks. Mõned konverentsid on kitsamale spetsialistide ringile, teised jälle avalikud (kuigi veel ei pruugi olla nn. populaarteaduslikud). Mõnel on ettekanded kutsutud lektorite poolt, teistel on loengud neilt kes avalikule üleskutsele viitsivad vastata, ja kelle pakkumine vastab ülesseatud konverentsi raamkavale. Mitmesugustel kaalutlustel (teadlaste arv, informatsiooni levitamise soov, „credibility" küsimus) on AABS konverentsid olnud „avalik" tüüpi. See tähendab, et kuulutatakse välja konverentsi aeg, koht, teema ja programmi koordinaator (kes valib osakondade juhatajad) — ja jäädakse ootama pakkujaid. Muidugi, juba tuntud teadlastele ja AABS liikmetele saadetakse üleskutse koju, võõrastel aga tuleb seda kuulutustest otsida. Teema on meie puhul praktiliselt kõikehõlmav, mille aga üks näpp on baltikumis, nagu näiteks „Läti 1918. a. ja Peruu 1968. a. maareformide võrdlus" möödunud konverentsil.

POLE RANGEID NÕUDEID

Eelteatena lepitakse palja pealkirjaga, kuid teatud tähtajaks vajatakse paari-kolmesaja sõnalist kokkuvõtet. Selle põhjal seatakse kokku esialgne programm ja otsustatakse kas pakutud referaat on vastuvõetav või mitte. Referaadi täis teksti ettesaatmist praktiseeriakse mõnel konverentsil, AABS on ka seda proovinud, kuid see ei ole läbi läinud. Töökoormuse ettekäändel käsikiri lihtsalt ei valmi nii vara kui 2—3 kuud enne konverentsi. Programmitoimkond otsustab, kahtluse korral küsides teisi arvamisi, milline töö lõplikult vastu võtta, milline viisakalt tagasi lükata. Seni kui baltiainelisi töid ei pakuta paljude sadade viisi ei saa esitada rangeid tehnilisi nõudeid, ega ole kerge tagasi lükata mõnda ebasümpaatset autorit kui see on ikka veel mõne ülikooli õppejõudude nimekirjas. Paratamatult eeldatakse „klubi reeglite" austamist või nn. aumeeste mängu. Nii kaua kui referaat jääb konverentsi kuulajaskonna raamidesse siis isegi klubi reeglite vastu eksijate sõnavõtul pole, peale meelepaha lisatud ajast, muud kahjustavat teg . Konverentsi kuulajaskond on siiski üldiselt analüüsivõimeline. Iseasi on kui keegi võtab vaevaks enesele pressi kaudu tähelepanu tõmmata — nagu see Torontos juhtus 1978. a.

Pole ka ülearune meenutada, et vähesed kõnelejad peavad kinni kirjutatud tekstist, et avalikud konverentsid on, väikese osavõtumaksu tasumisel, kõikidele avatud ja et läbirääkimised on ainult ajaliselt piiratud s.t. peale küsimuste on ka kommentaarid lubatud. Demagoogiliste ja sihilikkude ettekannete elimineerimine teaduslikel konverentsidel ei ole täielikult võimalik, küll on neid võimalik neutraliseerida informeeritud publiku ja teiste asjalikkude uurijate poolt. Meie probleemiks on vähene humanitaarala teadlaste arv kes eesti või üldisemaltki balti probleeme käsitlevad ja vajalikult on ettevalmistatud. Kuigi on tervitatav, et 28 protsenti esinejatest olid mitte-balti päritoluga — nimed ilmse inglise, pransuse, iisraeli, poola, saksa, soome, hiina päritoluga — me peame meeles pidama et võõrad saavad kasutada ainult võõrkeelset materjali ja see on tihti rohkem kui pisut ühekülgne.

☆

AABS'i uus aasta algab 1. juulil, seega on nüüd paras aeg selle liikmeks astuda. Liikmemaks on ainult 20 dollarit aastas (ka Kanada dollarites, isikliku tshekiga), üli- ja koolilõpilastele $7.50 ja pensionäridel 10 dollarit. Selle eest saab veel neli korda aastas ilmuva päris huvitava sisuga ajakirja ja samuti neli korda aastas ilmuva uudislehe jooksva informatsiooniga. Kohaliku esindaja aadress on ajalehe kalendris (Dr. Aruja, telefon (416) 447-8958)

E. A.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502
MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja
PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Hollandi ajaleht:

„VENELASED TÄHISTAVAD EESTI ANASTAMIST OLÜMPIAREGATIGA"

ROTTERDAM (M. E.) — Amsterdami suur hommikuleht „De Telegraaf" avaldas suurte pealkirjadega artikli „Hollandi veesportlased orjastatud rahva juurde." „Venelased tähistavad Eesti anastamist olümpiaregatiga." Autoriks on varem Balti riikidest pikemalt kirjutanud Henk de Mari, kes lisanud ka tema poolt paar aastat tagasi Tallinnas tehtud foto vene sõduritest.

Sissejuhatuses ta ütleb: „Olümpiaregati ja sellega seoses olevate pidustustega tähistavad venelased Eesti okupeerimist 40 aastat tagasi. Selle teate avaldas Stokholmis asuv Vabariigi Valitsus Paguluses. Ja jatkab: „Regati organiseerijate poolt mitmes keeles trükitud broshüüris mis määratud regati külastajaile ja teistele turistidele, seisab:

„Võistlused langevad kokku Soviet-Eesti 40. aasta juubeliga. On iseenesest mõistetav, et Olümpiamängudes peegelduvad meie väikese Soviet-Vabariigi edusammud suures, sõbralikus Nõukogude rahvaste peres."

Ka teistest Soveti väljaannetest selgub, et Olümpiaregatt, millest ka Hollandi veesportlased (Koninglijke Nederlandse Watersport Verbond) osa võtavad, poliitiliselt ära kasutatakse.

Okupeeritud Eesti Kommunistliku Partei esimene sekretär Karl Vaino kirjutab tervituseks oodatavatele sportlastele:

„Tere tulemast Sovet-Eesti juubelile ja nendele pidustustele mis seotud selle suure juubeliga. Tere tulemast olümpiamängudele Moskvas ja purjevõistlustele Tallinnas".

Kirjandusajakiri „Tallinn" kirjutab oma lugejaile: „Kõik pidustused Sovet-Eesti 40 aastapäevaga on seotud Olümpiaregatiga."

EESTI SELTS PAHANE

Eesti Selts Hollandis oli sellel nädalal arusaadavalt pettunud, pahane ja puudutatud teatest, et Kon. Ned. Watersport Verbond siiski võtab osa regatist ja ei boikoteeri olümpiamänge.

Eesti Selts Hollandis esinaise proua Belinfante-Saidlo reaktsioon: „See, et Hollandi purjesportlased siiski mängudest osa võtavad on meile suureks ja halvaks pettumuseks. Hollandi meeskond laseb end kasutada pidustusteks millega tähistatakse me vapra rahva orjastamist nelikümmend aastat tagasi. Kohutav ja hirmuäratav."

16. või 17. mehest koosneva purjetajate meeskonna juht Ben Staartjes kommenteeris: „Momendil me ei usu veel, et meid poliitiliselt ära kasutatakse. Me ei lase seda Tallinnas juhtuda. Kui venelased seda peaksid proovima, siis pakime oma asjad ja tuleme tagasi."

Juba 1978 aastal protesteeris Eesti Vabariigi Valitsus paguluses Rahvusvahelise Olümpia Komitee juures Tallinnas peetava Olümpiaregati ja sealse poliitilise propaganda vastu.

Vabariigi Valitsus Paguluses esindaja Stokholmis andis veel neljapäeval Stokholmis seletuse, öeldes, et „nad on hämmastunud sellest brutaalsusest millega venelased välja tulevad. Olümpiamängud s.t. regatt Tallinnas, on 40. aastase okupatsioonipidustuste keskpunkt. Esile tuleb võrdlus Afganistaniga. Eesti oli 40 aastat tagasi samasuguses olukorras kui Afganistan praegu."

MEELDETULETUSEKS

Mõningaid meeldetuletusi kõigile purjetajaile kes Eestisse lähevad medaleid tooma.

Juba 1918 otsustati Moskvas, et Balti riigid: Eesti, Läti ja Leedu takistavad Venemaa edasitungi Lääne-Euroopasse ja seepärast kuuluvad need riigid okupeerimisele. Hitler-Stalini vahelise sõpruslepinguga (1939) jagati see saak. Hitler sai 1941 Poola ja Venemaa 1940 Balti riigid.

1938 kirjutati Moskvas dokumendile alla ja määrati ära millised eestlased Eesti okupeerimisel tuleb surmata ja millised Siberisse asumisele saata.

Kui Eesti 15. juunil 1940 lõplikult venelaste mõjualla sattus, — kuu hiljem järgnes täielik anastamine — oli ühe nädalaga 34.260 eestlast mõrvatud või deporteeritud. Demokraatlik president Konstantin Päts suri hiljem Siberis.

Eesti kommunistlikul parteil oli enne 1940 a. 500 liiget. Kui venelased Eesti okupeerisid moodustasid need 500 parteilast uue valitsuse. Selle valitsuse esimeseks ülesandeks oli Moskvalt nõuda Eesti liitmist Nõukogude Liitu.

80.000 eestlasel õnnestus põgenemisega veresaunast pääseda. Eestlaste arv vabas maailmas on nüüd umbes kaks miljonit.

Praeguses Eestis on ainult 5% Eesti rahvastikust kommunistliku partei liikmed. Demokraatliku valitsuse juures oleks parlamendis 183-st ainult 9 kommunisti. Nüüd umbes 125.

Stalini surma aastal 1953-dal elas Eesti metsades umbes 17.000 vabadusvõitlejat. Suurem osa nendest on nüüd surnud, paljud nende oma soovil surmatud sõprade-vabadusvõitlejate poolt.

Venestamine Eestis — eestlaste väljavahetamine venelaste vastu, et sellega rahvuslust välja juurida — on ikka veel vana plaani järele käigus. Peagu 40% elanikest sellel „juubeli" aastal on Eestisse tulnud teistest Nõukogude-Liidu osadest.

Ajaloolaste arvestuse järele on pärast Stalini terrorit 140.000 Gulag Archipeli kontsentratsioonilaagreisse deporteeritud. Kokku on 1,5 miljonit baltlast venelaste poolt mõrvatud.

Nuut võimutseb, eestlaselt, kes ei soovi kommunistlikku parteisse astuda, ei ole elus mingeid võimalusi. Need on, nii kui möödunud sajandil, orjad.

Nelikümmend aastat pärast häbiväärset Balti riikide okupeerimist, on venelastel nähtavasti küllalt põhjust juulis pidutsemiseks. Broshüüridest ja teistest väljaannetest selgub, et Olümpiaregatt on nende pidustuste tulipunktiks.

HOLLANDI LIPPU EI OLE

Chef d'equipe Staartjes: „Iseenesest mõistetavalt ei ole mitte üks meie sportlastest päri praeguse Eesti valitsuse ja sealse olukorraga. Oleme otsustanud, et me ei esine Hollandi lipuga ja ei võta osa avatseremooniast. On väga vähe vastumeelset vaja selleks, et pöörame ringi ja tuleme tagasi." Eesti võttis kuni 1940 aastani Olümpiamängudest osa. Vabana ja oma rahvuslipuga. See on ajaloos esmakordne juhus, et Olümpia võistlused toimuvad okupeeritud maal.

Meie sportlased näevad seal võibolla palju, mitte aga keelatud rahvuslippu: sini-must-valget.

Eestlastele on keelatud välismaalastega vabalt kõigest rääkida ja nende reisivõimalused juulis on veel piiratumad kui nüüd.

☆

„De Telegraaf" on saanud pärast 24. mail lehes ilmunud artiklit Eesti üle lugejatelt kirju. Need on lehes ilmunud. Allpool üks nendest.

„Suure huviga lugesin artiklit venelastest Eestis. Olin 1943—44 aastal arstina Memelland'is (Eesti lähedal) ja ravisin sadu inimesi, kel õnnestus venelaste „allilmast" põgeneda. See realiteet praegusest olukorrast on nii taevasse karjuv, et ainult pimedusega löödul ja kurdil on veel võimalik olümpiaadist osa võtta.

Dr. E. Merckelbach

Kiri Saksamaalt

ROHKEM NALJAMEHED

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Heidelbergi ülikooli suurde senatisse kandideeriv tudengitegrupp „Korralagedu-se ja sõltuvuse vedur" avaldas oma kirjavigadest kubiseva programmi järgmises sõnastuses:

„Hoolimata suurvõimude massiivsest hirmutamisest pole meil õnnestunud ubida oma alternatiivse demokraatia esindajat ühisele platvormile. Seepärast siinjuures lühidalt meie poolt ühel häälel vastu võetud programm:

Meie nõuame kõige otsustavamalt mitmevärviliste üliõpilastunnistuste väljaandmist, tasuta sööki sünnipäeva puhul, muusikaautomaatidega puhkeruume instituutide juures, loengute edasilükkamist loengutevabale ajale, kusjuures aga see aeg peab kulgema segamatult, korporatsioonide omandi võõrandamist, samaaegselt nende losside muutmist üliõpilaste elumajadeks üliõpilaste juhtimisel ja ülikooli hoonete fassaadide värvi paremat kujundamist.

Kõige teravama kategoorilisusega ja üleüldse astume vastu üliõpilaste tööjõu kasutamisele, kärna hõõruvale liivapaberile WC-des, ja reaktsioonilisele plaanile, asetada jalgrataste parkplatsidele parkkellad. Oleme kööginurgaga elamiskäimlate vastu elamissilodes kui neisse paigutatakse enam kui 3,5 isikut, protesteerime mensatoidu rikastamise vastu B. A. S. ja F. vitamiinidega (kemikaaliid ühest naabruses asuvast keemiavabrikust. Tõlk. märkus). Oleme ka õigekirjutuse vastu.

Parem inetu lõpp kui Volkswagen läbilaskva katusega — valige „Korralageduse ja sõltuvuse vedur"! Oleme inimesed, kelle eest meie lapsed teie vanemaid on hoiatanud: korruptsed, ebaasjalikud, vastutustundetud ja positiivsed."

☆

Kõik vangimajade teenistujad Lääne-Berliinis, kes on kõrgemas palgaastmes või taotlevad seda, peavad sooritama küsimuslehe abil psühholoogilise testi, mis haarab ka eraelu, nagu näiteks sisemine hoiak, sidemed keskkonnaga, põhimeeleolu ja sotsiaalne resonants. Küsimusele nr. 34 peavadaga tulevad vangivahid vastama näiteks „intensiivne armastuses" või „vähe elamusvõimeline".

Berliini senatiliige Adler avaldas kartust, et „seksuaalfrekvents" võidakse ka ülendamise juures arvesse võtta. Edasi küsis ta iirooniliselt, et kas kohtuvõimud eelistavad mõõdukat või kõrget seksuaalfrekventsi ametnike juures. Kohtusenaator oli oma vastusega napisõnaline. Oli liiga palju küsitud, mistõttu jäi selgusetuks, kas linna teenistujate „seksuaalfrekventsi" uurimine muutub üldreegliks.

☆

Üks huvitav lugu bürokraatia kilplastega juhtus hiljuti Münchenis. Seal nõuti meistripabereid või inseneridiplomit ühelt koristajanaiselt, kes puhastas postkontoris telefoni keskjaama ruume. Nimelt teatati „kõrgemalt poolt" koristajale, et liidumaade majandusministrite otsusel on kõik isikud, kes tegelevad „väikeste objektide puhastamisega", iseseisvad ettevõtjad. Seega käsitöölised, kes peavad oma ettevõtte registreerima. Kui koristajanaine tahtis käsitöökojas ennast registreerida iseseisva ettevõtjana, nõuti sissekandmist käsitööliste registrisse. Naisel polnud aga selleks vajalikke meistripabereid või inseneridiplomit ette näidata. Postivalitsus olevat aga naist hoiatanud „tunduvate raskuste" eest, kui ta ilma meistripaberiteta töötab. Naine teenib tunnitööga 1041 marka ja 12 penni aasas. Asi oli kui naljanumber arutusel ka Baieri maapäevas.

☆

Lõpuks üks hea nali, mis ei kuulu tõestisündinud lugude hulka.

Ühes Shvaabimaa külakirikus jäävad suurema remondi tõttu jumalateenistused ära. Kaks vanaeite lähevad siiski pühakotta palvetama. Üks nendest hakkab ajaviiteks apostlikujusid — elusuurused — lugema. Loeb ja loeb, aga saab ühtekokku 13 kuju. Ka teine eit saab pärast mitmekordset lugemist 13 apostlikuju kokku. Veendunud, et asjad pole korras, lähevad kirikhärra jutule. Viimane muigab alguses heatahtlikult, kuid läheb naistega kaasa. Pärast põhjalikku lugemist ja tänu teravamale silmanägemisele teatab ta eitedele:

„See kolmeteistkümnes apostlikuju, mida teie näete, on antvärk."

-kk

50 MIILI TORONTOST — LÕUNAPOOL BARRIE
Lake Simcoe ilusal läänekaldal aasta ringi avatud
SAVANNAH LODGE
SUUREPÄRANE TOIT — SÕBRALIK MILJÖÖ — PAADID — KALASTUS — ILUS RAND JA PUHAS VESI UJUMISEKS. SUVEL VEESUUSATAMINE, TALVEL JÄÄL KALASTAMINE JA LUMESAANIDE KASUTAMISE VÕIMALUSED
TANTS IGAL LAUPÄEVA ÕHTUL ORKESTRI SAATEL
PÜHAD ★ PUHKUS ★ VÄLJASÕIT
KÜLASTAGE JA KASUTAGE
SAVANNAH LODGE
ALCONA BEACH, STROUD, ONTARIO
Tel. (705) 436-3005, või Torontos
(419) 924-7651 küsida Peter
Sõiduks kasutada Hwy 400, ära pöörata Innisfil Beach Rd. East.

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

EELK SEATTLE'I KOGUDUSE ESIMEEST JA ARMAST SÕPRA

PHILIP MÄGIS'T

Sest ma tean,
et mu Lunastaja elab
ja tema jääb viimasena
põrmu peale seisma.
Hiiobi 19:25

mälestavad kurbuses

õpetaja THOMAS ja AIRI VAGA
RUDOLF ja IRENE OLLJUM

Oma armast trusteed

ARVED PEDJASE'T

mälestavad sügavas kurbuses

EESTI KUNSTIDE KESKUSE USALDUSKOGU ja
EKSEKUTIIV JUHATUS

Noorteorkester „Kaja". Vasakult — Allan Liik, Paul Kiilaspea, Eddy Kungla, Arno Kiilaspea ja Mihkel Liik. Foto — Elna Kungla

NOORTEORKESTER „KAJA" STOKHOLMI

Sellel suvel täitub kümme aastat, kui Kotkajärve laagriväljakul tärkas mõte organiseerida „Kalevi" skaudivendadest orkester. Jõuluks 1970 jõuti eeltöödega nii kaugele, et jaanuaris võisid harjutused alata Eesti Majas. Orkestri organiseerijaks ja esimeseks juhiks oli skm. Enn Kiilaspea, kellele on laul ja muusika perekonna traditsiooniks.

Orkesteri organiseerimisel ta lähtus põhimõttest, et suur arv mängijaid ei tähenda veel head orkestrit, kuid väike arv häid mängijaid võib kõrge taseme saavutada, ja on kergem koos hoida. Viieliikmelise tantsuorkestri moodustasid vennad Allan ja Mihkel Liik, Paul ja Arno Kiilaspea ja Eddy Kungla. Mängijate vanus oli siis 11—15 aastat. Enn Kiilaspea kindlakäelisel järelvalvel ja juhtimisel orkester saavutas taseme, mis on vastuvõetav igale vanusegrupile. Orkestri nimeks sai „Kaja".

STOTKHOLMI

Esimesed aastad tunti „Kaja" kui Kalevi skautide orkestrit. Kui orkester oli oma asutamise ja suunaotsimise valudest üle saanud, tõmbus Enn Kiilaspea tagasi ja usaldas juhtimise poiste poolt valitud juhile, Allan Liikile, kes oma ülesanne on täitnud suurima vastutustundega. Peale musikaalsuse, Allan omab huumorimeele, meeldiva käitumise ja ladusa jutuvõime. Tema julge ja ärimehelik käitumine on taganud „Kajale" rohke rakenduse. On mängitud üle 250 korra, kaasa teinud kahed Eesti Päevad siinsel mandril ja Stokholmi pidustused ootamas, kus mängitakse neli õhtut noorte „Discol" ja Sõduriõhtul!

„Kaja" on võimeline mängima igasugust muusikat, eesti vanatantsust kuni tänapäeva moodsama looni. Orkestril meeldib mängida meeleoluja discomuusikat. Pillide võimendajate ja häälekõvendajate väärtust hinnatakse $15.000.

Orkestri mäng on lõbuks ja ajaviiteks, mitte teenimiseks mõeldud ja hinnad on keskmised. Kolm liiget on ülikooli lõpetanud ja käivad täie ajaga kevadest peale tööl. Kaks nooremat on veel üliõpilase seisuses. Allan Liik laulab ja mängib orkestris akordeoni ja trombooni, Mihkel mängib elektri orel-klaverit ja trumpetit, Paul basskitarri, Arno trumme ja Eddy kitarri.

Orkestri juht Allan Liik rõhutas oma jutuajamises, et „Kaja" on alati valmis aitama skautlust ja Toronto Eesti Maja, need kaks on olnud lahutamata osa „Kaja" minevikust.

Sügisel saab teoks kahe „Kaja" ühine esinemine. Portlandi „Kaja" annab kontserdi ja Toronto „Kaja" mängib tantsuks. Orkestri asutaja ja vaimne isa Enn Kiilaspea ütleb, et see on ainulaadne juhus noorte orkestrite ajaloos, kus samad poisid nii kaua on koos mänginud. Tavaliselt ainult kaks või kolm aastat. Ta arvab ka, et Allan peaks rohkem tähelepanu pöörama instrumentaalmuusikale ja vähem laulule. Tänapäeva noortele meeldib kõva muusika, mida peaks „Kaja" igal võimalusel vältima keskealiste või vanemate peol.

MÄNGUMEHED

Allan Liik on Yorki ülikooli lõpetanud BA kraadiga majandusteadlane ja töötab Canadian General Electricus omal alal. Algas skautlust Kalevi lipkonnas hunduna ja lõpetas skaudina. On lõpetanud Toronto Eesti täienduskooli ja keskkooli. Juba 12 aastaselt hakkas pillimeheks Kungla rahvatantsu rühmas, on olnud Jõekääru lastekodus kasvatajaks. Kaasa teinud rühma Euroopa reisi Prantsusmaale, Saksamaale ja Rootsi.

Paul Kiilaspea lõpetas Toronto Ülikooli B.Sc. kraadiga ja on Toronto Eesti Ühispangas abimänedžheri treeningul. On lõpetanud Eesti täienduskooli ja skaudelnud hundust esimesejärgu skaudini. Võtnud osa paljudest laagritest Kanadas, USA-s ja Saksamaal. Paul mängib kitarrit, klaverit, viiulit ja kontrabassi.

Eddy Kungla on lõpetanud Ryersoni Institudi Computer Science erialal ja töötab Ontario Hydros samal alal. Algas skautlikku teekonda hunduna, on nooremskautmaster, Gilwelli lõpetanud ja kuulub Kalevi lipkonna staabi koosseisu. Osavõtnud paljudest laagritest Kotkajärvel, kaasa teinud Põhjakotka '70 lennu Saksamaale. Tantsib „Kungla" rahvatantsu rühmas, mängib elektri kitarri.

Mihkel Liik käib Toronto Ülikoolis ja õpib ehitusinseneriks. Lõpetanud Toronto Eesti täienduskooli. Omab silmapaistvalt musikaalsuse. Mängib klaverit, orelit ja trompetit. Hundust kuni esimese järgu skaudini kaasa teinud laagrid Kotkajärvel. Kuulus „Kungla" rahvatantsu rühma.

Arno Kiilaspea on lõpetand keskkooli ja käib Georg Brown Colleges. Kavatseb hiljem astuda Toronto ülikooli kaubandust õppima. Lõpetanud Eesti täienduskooli. Alanud skaudirada hunduna ja on praegu aktiivne hundujuht Kalevis. Osa võtnud paljudest laagritest. Kuulus eesti skautide esindusüksuse koosseisu Norra Jamboreel. Tantsinud „Kungla" rahvatantsu rühmas. Mängib trumme ja kontrabassi.

Orkester „Kaja" ootab põnevusega Stokholmi reisi. Muret teeb varustuse hulk ja raskus. Lisaks „Kajale" sõidab Eesti Päevadele 22 liikmeline skautide marsiorkester skm Enn Kiilaspea juhtimisel.

elna

KAI KÄÄRID
MAALID MÜÜGIL suures valikus.
Helistage ette 225-5595,
390 Princess Ave., Willowdale

PONTIAC
PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD.
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK
G.M.C. Veoautod
Pruugitud autod

Kallist kauaaegset head sõpra

TOIVO LAANEMÄE'D

mälestavad kurbuses

SALME RAUD, Penticton, B.C.
ILSE PÄRN, Calgary, Alberta

Armast

ARVED PEDJASE'T

mälestavad leinas

BELIEDA TOOSE
MAAJA ja MATI MATSOO perega
ANNE ja VERN BEAUDOIN perega

„ESTONIA" KOLME OOPERIGA SOOMES

STOKHOLM (EPL) — „Estonia" ooperitrupp külastas 27. maist kuni 31. maini Soome pealinna Helsingit ja esines kolme ooperiga Kansallisooppera laval. Need olid Giuseppe Verdi „Attila", eesti helilooja Eino Tambergi „Gyrano de Bergerac"-(teksti seadjaks on olnud Jaan Kross) ja Donizetti „Rügemendi tütar". Külas viibiv ooperiansambel koosnes 160 inimesest, kes külastuse ajal elasid nõukogude laevas, nende seas järelvalvepersonal.

Etendused Soomes läksid menukalt — täismüüdud majadele ja entusiastlikule soome publikule, kelle juures ilmselt hõimutunded lõkkele lõid. Kunstiliselt olid etendused kõrgetasemelised, nagu kinnitavad samal ajal Helsingis viibinud eestlased Rootsist, kel oli võimalus jälgida „Attila" etendust, mis on suure ooperimeistri Verdi üks vähem tuntud teoseid. Lavastus, liikumised ja koori võimed olid imponeerivad, samuti lavapildid.

Tegelastest tõstavad ooperikuulajad esile eriti nimiosalist esitavat bassbaritoni Mati Palmi, naispeategelast Odabellat laulvat sopranit Solveig Raja ja tenor Henrik Krummi. Täiesti vormis on oma aastatest hoolimata ka veel vanameister (kui laulja kohta niimoodi võib öelda) Tiit Kuusik.

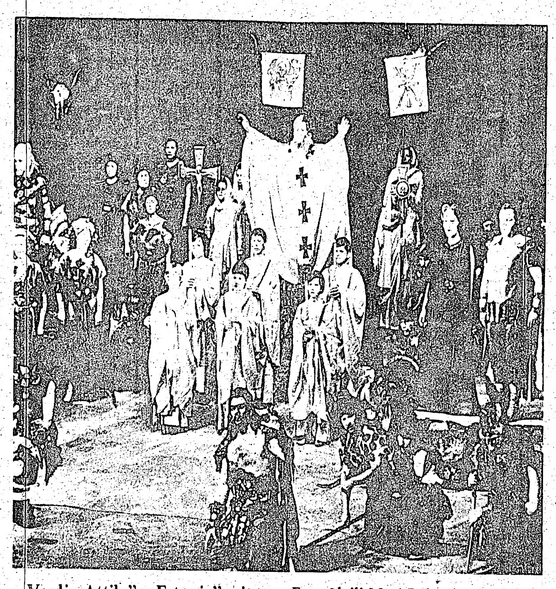

Verdi „Attila" „Estonia" esituses. Ees põlvili Mati Palm (Attila), paremal seisavad Jenny Anvelt (Odabella) ja Hendrik Krumm (Foresto)

TEADAANNE

Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondiselt Torontos on ilmunud raamat „Rehvitud purjedega". Sündmusi ja jutustusi mereelust.

Pidulik raamatute üleandmine toimub Eesti Maja kohvikus 8. juulil 1980 a. kell 13.00 kuni 15.00, millest ka N. H. esindajad osavõtma on palutud.

Tasuta eksemplarid jagatakse välja ajalehtede esindajatele ja kõigile raamatukogu hoidjatele või nende esindajatele.

Esimene eksemplar läheb enampakkumisel müügile.

Loodame asjast huvitatuid kohata ja nendega tassi kohvi juures seda sündmust pidulikult tähistada.

Raamatut saab tellida telefon 481-5454 või 425-2977.

Käesolevat teadaannet palume võtta kutsena.

E.K.J.K. Torontos

Kompartei hoone põles

Kanada Kommunistliku Partei peakorteris Torontos tekkis tulekahju. Hoone, milles parajasti toimusid juurde- ja ümberehitused, hävines täielikult. Partei boss arvab on tegu kuritahtliku süütamisega, kuna ka varemalt on mitmel korral seda ette tulnud. Koheselt asuti raha kogumisega, et uut hoonet püstitada.

Kunstnike biograafiline leksikon ilmumas

Esto '80 ajaks ilmub kirjastus „Maarjamaa" väljaandel eriteos, mis näitab väljaspool kodumaad kujutavkunsti alal tegelevate kunstnike elulugu, tegevust ja aktiivsust ja märgib nende näitusi.

Sama kirjastus kirjastas 1979 kunstnik E. Rüga monograafia.

Toimetusse kuuluvad peatoimetajana O. Berendsen, toimetajana V. Salo ja sekretärina Mall Puhm.

Sekretär saatis välja ligi 250 kunstnikule küsimuslehed. Mitmete korduvate meeldetuletuste ja muu kirjavahetuse koguarv oli üle 400 kirja. Tõhusat abi andsid Eesti Kunstnike Koondis Torontos — B. Vomm, Eesti Kunstide Keskus — kartoteegi kasutamine, Eesti Keskarhiiv Kanadas — R. Antik, Eesti Arhiiv Austraalias — H. Salasoo, Fraternitas Artis — J. Saarniit, eraarhiivid E. Pehap ja A. Lee ning üksikisikuist Evi End, Laine Pant, Paul Saar, Emil Eerme, Aino ja R. Nõmmannid, R. Rebas ja teised.

Viis isikut leidsid, et nad ei saa vastavaid andmeid anda, kuna nad ei luegnud end kunstnikeks. Mõnel kunstnikul ei olnud võimalik anda materjale enda kohta aja puudusel.

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale
Meie saadame riide- ja jalanõupakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud.
Suur valik kaupu meie äris.
Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 5 p.l.
Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALALTEL SULETUD.
Pärast kell 5 p.l. kokkuleppel telefoni teel.
BALTIC EXPORTING CO.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

Armast sõpra

ARVED PEDJASE'T

leinavad kurbuses

ALEKSANDER LUIK perekonnaga
OTTO ROOS abikaasaga
LINDA KIRIK

Armast kauaaegset sõpra

ARVED PEDJASE'T

leinavad sügavas kurbuses

KAIA BASCO perekonnaga
ASTA KAIGAS perekonnaga
ARVI ja INNA KALDVEER
LINDA KRUUS perekonnaga
ALBO ja ELLEN MÄGI

Unustamata armast sõpra

ARVED PEDJASE'T

mälestavad kurbuses

ALO TAEL
LYDIA WEITZNER
ELISAVETA PONN
JULIUS KOEL perekonnaga

Armast onupoega ja sugulast

TÕNU PAERAID'I

mälestavad sügavas leinas

MAIMU ja EDUARD
HEIKKI perekonnaga
MARJE perekonnaga

13. juunil 1980, Victorias, British Columbias, lahkunud

LEIDA PAST'I

mälestavad

T. PIGERT abikaasaga
V. RAUDSEPP abikaasaga
E. REIAL abikaasaga

KALLIST

TOIVO LAANEMÄE'D

leinavad

Dr. ARTUR ja Dr. TAIMI PROOS
Dr. LEMM PROOS abikaasaga
MARE LEITHAL
MILDA LEETS
LINDA PÄÄREN
ANDRES ja SAIMA JOASALU
TANI JOASALU
RUTH LEITHAL
ELMAR, HELJE ja MARJE KUUSIK
ARNO ja VEERA ÕUNAPUU
JAAN WISTER

UNUSTAMATA ARMAST SÕPRA

TOIVO LAANEMÄE'D

mälestavad kurbusega

KARL ja DAGMAR PAE Vancouver, B.C.

OOTAMATA LAHKUNUD

ARVED PEDJASE'T

mälestavad leinas

B. EPNER abikaasaga
B. LINDRE abikaasaga
H. LUKS abikaasaga
P. TOOMSALU abikaasaga
A. VALK abikaasaga

HEAD SÕPRA

ARVED PEDJASE'T

mälestab leinas

HARRY VAINO perekonnaga

ARMAST

EMILIE PLUTUS'T

sünd. Kirs

mälestavad leinas

JAAN KIRS, Austraalias
JÜRI KIRS perekonnaga
PETER KIRS
ROBERT KIRS abikaasaga
VENNAD Eestis
BRUNO LINDRE abikaasaga

KALLIST

LEIDA PAST'I

leinavad

MARE LEITHAL
MILDA LEETS
LINDA PÄÄREN
ANDRES ja SAIMA JOASALU
RUTH LEITHAL

MÜÜGID

Müüa Jõekäärul

SUVITUSKRUNT

suurus 260' x 100'. Helistada igal ajal pr. V. Currie tel. 782-6443.

MÜÜA 5 ruumiline korter — $54.700 Ostke omale korter puhtasse ja hästi hoolitsetud eestlaste ühiskorterimajja — Estonian Houses Co. Ltd., 2368 Queen Str. East. Hea asukoht. Lähedal liiklusele ja järvele. Informatsiooniks ja korteri vaatamiseks helistada Tim O'Rourke tel. 698-2571.

McARTHUR & SON
REAL ESTATE LTD.
579 KINGSTON ROAD
TORONTO, ONTARIO M4E 1R3

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 6. juulil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb jutlustaja E. Saraoja. Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL

Pühapäeval, 6. juulil kell 11 hommikul KOGUDUSE AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. Külalised. Segakoor. Issanda surma mälestamine.
Kell 6 õ. misjonär Fred Peipmani lahkumiskoosolek. Vaimulik muusika.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
317 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENITUS pühapäeval, 6. juulil kell 11 hommikul. Jutlustab praost Oskar Puhm.
JUMALATEENISTUS pühapäeval, 13. juulil kell 11 hommikul. Jutlustab praost Oskar Puhm.

ÕPETAJA KONETUNNID neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

JUMALATEENISTUS on pühapäeval 6. juulil kell 1.30.

ÕPETAJA KONETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 13. juulil kell 11 hommikul KALMISTUPÜHA SUTTONI kalmistul. Teenib õpetaja E. Pähn. Laululehed.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 13. juulil JUMALATEENISTUS kell 6 õ.
Pühapäeval, 20. juulil lastekodu AVAJUMALATEENISTUS Jõekäärul kell 11 hom. Jutlus A. Taul.

ÕPETAJA KONETUNNID kokkuleppel juuli ja augustikuu jooksul.

Eesti arst valvekorras

5. ja 6. juulil
dr. A. Mae 493-7231
12. ja 13. juulil
dr. T. Kuutan 751-6141
19. ja 20. juulil
dr. H. Tari 922-3824
26. ja 27. juulil
dr. M. Leesment 481-6834

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

KORTERID

Üürile anda maja teisel korrusel
ÜHE MAGAMISTOAGA KORTER
garaashi kasutamisega. Helistada õhtul tel. 699-4454

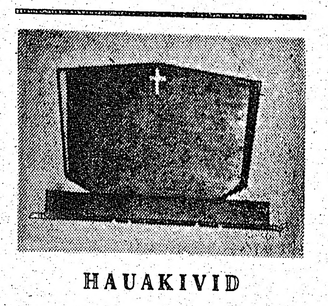

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 2A2
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ö 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäri	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $27.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. USA-sse — 1 a. $29.00, 6 k. $15.50, 3 k. 9.50. Ülemeremaadesse — 1 a. $33.00, 6 k. $17.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50; 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga,, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Peetri koguduse õpetaja praost Oskar Puhm annab küüditamise aastapäeva jumalateenistusel Marianne Urkele üle anonüümsete annetajate poolt kokku pandud stipendiumi 1000.— dollari suuruses.

Kiri Inglismaalt

NELI RAAMATUT PAGULASLUGEJALE

COVENTRY („Meie Elu" kaastööliselt) — Inglismaa eestlaste Suvipäeval Leicesteris, de Montfort hallis võis kohata raamatute müügilaua taga kirjanik Einar Sandeni (elukoht Cardiffis) kui kirjastus Boreas'i (Põhjatuul) omanikku. Ta pakkus oma müügilaual nelja kaunis köites ja sisuliselt huvitavaid raamatuid pagulaslugejale.

Neist kaks olid eestikeelsed: Fred Limbergi „Isamaa eest" ja Einar Sandeni „Loojangul lahkume Tallinnast". Ingliskeelsed olid: Andres Küngi „A Dream of Freedom" ja taas Einar Sandeni „KGB Calling Eve" (ilmunud ka eesti keeles). Mida ütlevad need raamatud sisuliselt eestlasest pagulaslugejale?

„ISAMAA EEST"

See on raamat Eesti Vabariigi sõjajõudude organistsioonist ja juhtkonnast. Raamatus leidub biograafilisi andmeid 44 meie kõrgemast sõjaväelasest ühes fotoga. Raamat sisaldab 1028 sõjaväelase nime ja positsiooni Eesti Vabariigi sõjeväes aastatel 1924, 1928, 1933, 1934 ja 1939. On oluline, et igaüks, kes teeninud eesti sõjaväes, — ja ka teised, kes omavad vastavat ainestikku, — loeksid seda teost ja võimalikest eksitustest ja puudustest informeeriksid autorit. Eriti on tarvis lisaandmeid Eesti Kaitseliidu struktuuri ja juhtkonna kohta. Ettevalmistamisel on nimelt teose teine osa, mis hõlmaks peamiselt Eesti Vabariigi sõjajõudude fotomaterjali osas. Võimalikke lisandeid ja vigade parandusi seoses raamatu esimese osaga saaks siis avaldada teose teises köites. Kõik abistajad leiavad nimeliselt äramärkimist teise köite eessõnas, juhul kui ei avaldata vastupidist soovi. Kui kellelgi leidub ka vastavat fotomaterjali, siis palutakse ka sellest autorit informeerida tema aadressil: Fred Limberg, 1015, 22nd Avenue N.E., Minneapolis, Minn. 55418, U.S.A. „Isamaa eest" on trükitud bibliofiilse väljaandena 1000 numereeritud eksemplaris. Kaanehind £7.00 pluss postikulu.

„LOOJANDUL LAHKUME TALLINNAST"

Eestist väljapääsenud tuntud dissident ja publitsist Jüri Lina kirjutab teost retsenseerides („Välis-Eesti", 15. juunil 1979) ms. järgmist: Sisse tulevad nagu alati armastuse keerdkäigud, pisut romantikat ja huumoritki. Tegevus kandub Londonisse, sealt Gotlandile, Stokholmi, Helsingisse, Tallinnasse ning isegi Tartusse ja Lõuna-Eestisse. Tänapäeva Eestit puudutavad kirjeldused on erakordselt elulised ja unistavad. — Omaette väärtuseks on siiski detailid, mis viitavad tegelikule elule nõukogude ühiskonnas. Neile võib alla kirjutada iga Nõukogude Eestis asunud inimene. Need on kohati lausa dokumentaalselt viimistletud, aidates lisada romaanile tunduvalt dokumentaalsuse varjundit".

Münhcenis tegutsev „Radio Liberty" alustas 21. septembril 1979 romaani saatmist kodumaale. Saated toimusid pühapäeviti 6—7 minuti ulatuses ja kogu romani eetrisse saatmine lõpetati käesoleva aasta Eesti Vabariigi aastapäeval. — Nii saadete toimetus kui ka autor on saanud seoses sellega rohkesti kuulajate-kirju kodumaalt. Üks saabunud kiri sisaldab ms. järgmised read: „Meil on siin viimasel ajal ringlemas järgmine rahvamõistatus: miks eesti vähemuskeelega Tallinn muutub pühapäeviti alates kella 20-st ainuüksi venekeelseks linnaks? Vastus: eestlased istuvad sel ajal kodus ja kuulavd Vabaduseraadiost Einar Sandeni romaani..."

"A DREAM OF FREEDOM"

Allpealkirjaga: „Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania, — 1940—1980". See on autori Baltikumi käsitlevate raamatute uuem variant, mis varustatud värskemate andmetega kõigi kolme maa osas. Põhjalikult leiavad refereerimist dissidentide nõiaprotsessid nii Tallinnas, kui ka Riias ja Vilniuses. Ära on toodud Eesti Demokraatliku liikumise ja Eesti Rahvusrinde memorandumid kodumaalt ÜRO peasekretärile, president Pätsi kolme aasta eest Läände toimetatud kirjad nõukogude vangistusest, kus ta „ei tohtinud oma nimegi kasutada vaid oli ainult number 12". Raamat sisaldab rohkelt ülihuvitavat ja aktuaalset materjali, mis meid kõiki puudutab.

A. H. kirjutab Stokholmis ilmuva „Teataja" 3. mai 1980 numbris ms. järgmist: „Lähemal ajal ilmub ka Andres Küngi Baltikumi raamat inglise keeles. Nii teostub lõpuks see pikki aastaid päevakorral olnud üritus mitmete katsetustega ja tõlkeversioonidega. Raamat on nüüd heas tõlkes ja täiendatud uute materjalide ja andmetega kuni 1980. aastani. Raamatu eessõna kirjutab Peter Reddaway, kes on London Shool of Economics poliitiliste teaduste direktor, rahvusvaheliselt tuntud autor ja publitsist ning suur Balti rahvaste sõber".

Andres Küng on sündinud 13. septembril 1945 Rootsis eesti pagulaste lapsena. Ta on viimase kümne aasta jooksul avaldanud 24 raamatut rootsi keeles, mis on tõlgitud seniajani seitsmesse keelde. Ta on kodumaa põrandaaluse vabadusliikumise auliige. Raamatu kaanehind £6.60 pluss postikulu.

„KGB CALLING EVE"

Kui see raamat omal ajal ilmus eesti keeles, kirjutas „Meie Elu" selle kohta ms. järgmist: „KGB kutsub Evet" on muutunud seniajani ületamatuks bestselleriks. Ei mäleta, et ühtki teist raamatut oleks viimastel aastatel nii agaralt taga nõutud kui seda teost". Sügisel 1978 ilmus raamat inglise keeles pelkirja all: „KGB calling Eve" ja möödunud aastavahetusel rootsikeeles Stokholmi kirjastuse Förlag „Contra" vahendusel. — Raamatu kohta kirjutas kiitva retsensiooni „East-West" Digesti" (nr. 24, detsember 1978) peatoimetaja, konservatiivide parlamendiliige Geoffrey Steward-Smith, kes soovitas raamatut kõigile, kes on huvitatud olukorrast ühes väikerahva ühiskonnas, mis ägab nõukogude barbaarsuse all.

Meie tuntud sõjaraamatute autor ja publitsist Jüri Remmelgas kirjutas selle raamatu puhul: „...Kõik valetavad kõigile, kuid keegi ei julge seda avaldada. Vastuluure- ja spionaazhiohvitserid suitsetavad ameerika sigarette ja kannavad Läänest salaja muretsetud nailonsärke. Nende naised ja tütred hõngutavad oma ümbrust prantsuse parfüümiga, ehkki samas kinnitavad, et „meil on kõik parem"! Selline on Nõukogude Liidu silmakirjalikkusest nõretav tõeline pale. „Raamat oli müügil kohalviibiva autori poolt signeeritud.

Nende ridade kirjutaja kasutas Suvipäeval juhust eelnimetatute raamatute hankimiseks autori ja kirjastaja lahkel vahendusel. Ingliskeelse Andres Küngi teose kinkisin juba järgmisel päeval kohaliku (Coventry) linnaraamatukogule, kes selle tänuga vastu võttis, et tutvustada meie rahva tragöödiat poliitiliselt vähehuvitatud rahvamassidele.

ARTO

Maamehe kroonika

Endine konservatiivide energiaminister Ray Hnatyshyn nõudis parlamendis seletust praeguse põllumajandusministri Whelan'i ühe avaliku väljenduse kohta, kus Mr. Whelan on ütelnud, et tema eelistaks põllumajanduslike saaduste ekspordi täielikku keelustamist (embargot) Nõukogude Liitu. Aga Mr. Hnatyshyn'i arvates tähendaks see Kanada väliskaubandusele rohkem kui 400 miljoni dollarilist kaotust aastas. Põhjalikumat seletust selles asjas ei antud, aga välisminister MacGuigan lausus, et valitsusel on tõepoolest plaanis ulatuslikumad sanktsioonid („very full range of sanctions") N. Liidu vastu — Afganistani sündmuste taustal. Tuleb vaid oodata, kuni need avaldatakse.

Muidugi, 400 miljonit on ikka niivõrd valus summa, et selle kaotuse üle on põhjust tõsiselt muret tunda. Teisest küljest, minul ja arvatavasti igal lugejal puuduvad andmed selle üle, kuivõrd palju või vähe N. Liit on senini Kanadast ostetud vilja eest üleüldse kinni maksnud. On põhjust arvata, et väljamakstud summa suurus on niivõrd tühine, et seda häbenetakse meil isegi avaldada. Kõik ülejäänu on ja jääbki niisiis lihtsalt „võlgade peale", millest Kanadal pole vähematki kasu. Mis mõtet on siis „venelase võlakoormat" veelgi suurendada ja teha seda pealegi veel mingi kunstliku 2-protsendilise intressi alusel — ajal, mil Kanada oma valitsus on sunnitud maksma mitmekordselt kõrgemaid protsente (maksumaksjate rahast!) omaenda järjest suurenevailt välislaenudelt? Rääkimata sellest, et tavaline riigikodanik ja maksudemaksja ise peab maksma juba kümnekordselt kõrgemaid intressimäära võlgu ostetud kaubaartikleilt — ning kes peab samal ajal oma takside kaudu kinni maksma ka venelastele võlgu müüdud vilja; sest farmer peab ju kusagilt saama oma äraantud vilja eest raha ja vahetalitaja oma osa... Kes siis niiviisi võidab, kes kaotab?

Mõnikord kuuleb ju ka päris eriskummalisi arvamisi. Nagu ärimeestelt, poliitikuilt ja teistelt, kellede arvamised on vahest ajutiselt paikapidavad, vahest ühepoolsed, aga mõnikord ka rohkem kui ühe otsaga... Üks viimastest on ütlus, et kommunistliku korra kokkuvarisemine N. Liidus oleks läänemaailmale suurimaks õnnetuseks. Sest senikaua kui püsib seal — ja teistes punastes maades — kommunistlik võim, senikaua valitseb seal ka alaline puudus ja sageli nälg. Tähendab, selle ajani on kõigi teiste maade heaoluks olemas alaline ja kindel kaubatarvitaja ehk „kunde" ja pole üldse seda ohtu, et seal kunagi võiks olla küllus kõigest vajalikust. Teiste sõnadega, N. Liidu näol on alati olemas üks põhjatu tühimik või auk, mida kõik vaba maailma produtseerijad ühtekokkugi poleks kunagi suutelised täis toppima... Ja niiviisi siis äri muudkui käib ja võib igavesti kesta!

Aga vastupidisel juhul, milline häda ja paanika tabaks muud maailma siis, kui N. Liit ja kommunistlik süsteem lakkaksid olemast. Kujutagem ette, kui nüüd vabal ja demokraatlikul või kapitlistlikul Venemaal hakkaks kehtima ja arenema samalaadne normaalne eluviis, tööstus ja majandus nagu vabas läänes, et oma tohutu potentsialiga hakata omakorda võistlema juba niigi küllastunud maailmaturul, kuhu selletagi uusi tootjaid on pidevalt juurde tulnud ja senini pooleldi arenenud maadelt tuleb veelgi, kus igaüks muudkui tahaks müüa ikka rohkem ja rohkem kõigile teistele, aga keegi ei tahaks enam meeleldi teistelt osta; et kui kõigile neile tootjaile ja turustada tahtjaile lisanduks nüüd veel ka vaba Venemaa ja uuesti iseseisvuse saavutanud endised kommunistide poolt vallutatud alad, siis mõne aasta pärast oleks lõplikult kadunud igasugune stabiilsus ja maailmaturul valitseks sellest peale täielik kaos. Ja vaat, rahuliku äritegemise huvides ongi sellepärast oluline, et kommunistlik süsteem võiks elada ja kesta edasi!

Ega seegi ei tähendavat midagi, et N. Liidul pole temale müüdud kaupade eest millegagi maksta, et vanad ja maksmata jäetud võlad juba niigi ulatuvad pilvedeni, või et valelik venelane teeb küll võltse lubadusi aga nagunii ei maksaks, kui tal ka oleks. Vanad võlad oleks kõige puhtam lihtsalt kustutada, sest pärast seda oleks müüjail uute võlgumüükide alustamisel hoopis rahulikum ja parem enesetunne. Kuigi võlasumma suurus ei ole iseendast üleüldsegi oluline, samahästi võiks kõik venelastele müüdud kaubad, saadused ja materjalid neile lihtsalt kinkida, sest tulemus on sama. (Ainult, et viimane moodus ei sobi kokku äriliste printsiipidega ja on seetõttu lubamatu ja ka ebapraktiline. Sellepärast siis, müük olgu ikkagi müük, kuigi „võlgu", et võimaldada vahemeestele nende kasuprotsentide väljaarvestamist.)

Sest lõpuks, kumb on kasulikum: kas loobuda venelastele „võlgu" müümisest (s.o. neile andmisest), aga seeläbi kannatades tohutut tööpuudust ja eelnenust tingitud rahutusi ja korrarikkumisi omal maal (vabrikud seisavad; pole ostjaid; töölistel pole tööd!); või siis anda venelastele kõike, mida nad iganes tahavad (ja venelane tahab kõike!), aga seeläbi püsiksid pidevalt käigus kõik me vabrikud, töölistel oleks tööd ja leiba, poleks rahutusi ja kõik oleks hea!

Nojaa, igal asjal peab ikka olema ka oma väike iludusviga ja nii ka selle plaani korral. Hea küll, ütleme et on nüüd lääne liliputid veelgi rida aastaid vabatahtlikult nuumanud ja paisutanud toda kommunistlikku kolossust, ühel päeval too ikkagi paisub juba niivõrd laiaks, et lihtsalt vajutab enda alla ära ka ta senised nuumajad ja järelejäänud liliputid. Et, mis siis? — Jaa, et noh mis siis ikka! Teadagi, tuleks järsk langus, hulgaliselt ohvreid, massidele viletsus ja arvatavasti nälg. Aga elu ise ja kõik sellega ühenduses olev olla ju kõigepealt õnnemäng nagunii, kus võidab see, kes oskab mängida mitmele kaardile korraga. Nii et polevat põhjust, miks endisest tööstusmagnaadist ei võiks saada „uue korra" all sama tööstuse kõrge komissar, kellel võimu veel rohkem kui kunagi varem. Endisest kompanii presidendist võiks saada seltsimees direktor, korporatsiooni tuusast tähtis funktsionäär, töölisunioони ässast riiklik ülemkubjas... Pettureist „usukuulutajad" ja võltsid kirikutegelased aga oleks otsekui loodud politrukkide ülesandeid täitma, kuna neil ju rahva narrimises ja ninapidi vedamises juba olemas põhjalikku vilumust ja „teeneid". Nii et, mingu muidu kuidas läheks, teatav „eliit" jääks ikkagi veel „eliidiks"! — Või kuidas?

Maamees

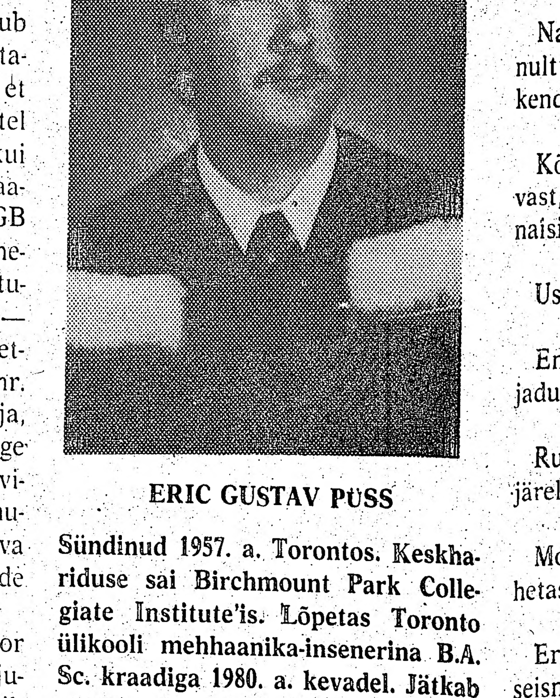

ERIC GUSTAV PUSS

Sündinud 1957. a. Torontos. Keskhariduse sai Birchmount Park Collegiate Institute'is. Lõpetas Toronto ülikooli mehhaanika-insenerina B.A. Sc. kraadiga 1980. a. kevadel. Jätkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks. Töötab samaaegselt Byron-Jackson Division Borg-Warner (Canada) Ltd. juures insenerina. Tuntud haavlipüssi Trap'i laskurite hulgas meisterklassi (AA) laskjana.

MÕTTESÄHVATUSI

Mõned naised on ainult seetõttu tuli ja leek, et nad on tulekustutiga abielus.

☆

Naine on mehele kingituseks. Ainult juhm mees jätab kingituse pakendisse.

☆

Kõik naised unistavad Casanovast, kuid ta ei tohi vaadata teisi naisi.

☆

Uskumatus on tarkuse põhialus.

☆

Emantsipatsioon: mehele võib vajaduse korral abiks olla.

☆

Rumalate lootus: targem annab järele.

☆

Mood sai alguse siis, kui Eeva vahetas viigilehe väiksema vastu.

☆

Erinevus teatri ja hullumaja vahel seisneb selles, et hullumaja direktor on normaalne.

☆

Normaalne inimene jääb Karl Marxi „Kapitali" lugemisel juba kolmanda lehekülje juures magama.

☆

Poissmees on mees, kes ei osta omale mäekaevandust kui ta ämbritäie sütt vajab.

☆

„Palehigis pead sa oma leiba sööma" ütles elumees ning lasi endale hommikueine saunas serveerida.

Kogunud NIHITS

Nihitsa veste

PÄEVAUUDISED AASTAL 2000

VIIN. Siin lõppes hiljuti SALT II 51. konverents strateegilise relvastuse piiramiseks. Kuna on karta, et vahepeal võib surra veelgi enam delegaate vanadusnõrkusse, otsustati järgmine konverents pidada samas juba kolme aasta pärast.

HAMBURG. St. Pauli linnaosas asuvas diskoteegis „Dufte Biene" sooritati edukas katse helitugevuse forsseerimiseks dünamiidiga. Elektroonilised häälekõvendajad osutusid kõva kuulmisega muusikasõpradele liiga nõrkadeks.

STOKHOLM. Kollektiivse rahatrahviga karistas kõrgem riigikohus Trelleborgi linna elanikkonda, kuna selle linna piires sündinud ja üles kasvanud ilmsüütu noorük Björn Gustafsson oli ühiskonna hukutava mõju ajel saanud kolmekordseks mõrvariks. Ta autasustati rahalise preemiaga ning saadeti riigi kulul pikemaks ajaks Baden-Badeni sanatooriumi kosumisele.

BRÜSSEL. Protestiks nõukogude vägede sissemarsi vastu Uus-Meremaale otsustas Euroopa Majandusliit ühineda majanduslike sanktsioonidega N. Liidu vastu. Otsustati keelustada järgmisest aastast alates vene kirveste ja tökati väljavedu N. Liitu. Kõik muu on lubatud, Stalini orelid, raalid ja pöidlakruvid kaasa arvatud.

PRETORIA. Uue maailmarekordi kaugushüppes püstitas Lõuna-Aafrika NSV värviline atleet Sam Johnovitsh Smith. Ta saavutas 13 arssina ja kahe versokiga suurepärase tulemuse.

DRESDEN. Riiklik paarituspunkt tippatleetidele avati siin „Walter Ulbrichti" nimelises spordihotellis. Viimane on avatud ka kapitalistlike riikide atleetidele kui on tegemist olümpiavõitjate, maailma- või europameistritega.

TEHERAN. Surmanuhtluse ähvardusel keelati kogu Pärsia NSV ulatuses noaaegsete välgumihklite kasutamine. Selle drastilise sammu põhjustas kroonilina bensiinipuudus apteekides.

JERUUSALEMM. Ühendriikide kongress astus siin kokku oma järjekordseks istungiks.

Sel puhul oli ilmunud riigi pealinna ajakirjanikke ja TV-kaameramehi ka Ameerika osariigist.

BONN. Uue riigivõla 5 miljardi marga ulatuses otsustas teha liiduvalitsus USA-st. Selle sammu põhjustas tungiv vajadus maksta riigiametnikele õigeaegselt välja 15. kuu palk Ussi Maarjapäeva puhul.

CAMP DAVID. Palestiina põgenike küsimus seisis päevakorras järjekordsetel läbirääkimistel USA, Egiptuse ja Iisraeli valitsuse esindajate vahel. Läbirääkimised lõppesid tulemusteta. Järgmised läbirääkimised lükati edasi järgmisele sajandile.

LOS ANGELES. Nagu teatas ülemlinnapea Muhamed Ali, tohib linnavalitsuse tenistusse võtta ka valgeid, kuid ainult sel juhul, kui pole kandidaate värvilistest rassidest.

MÜNCHEN. Franz Josef I nimelises autokoolis sooritas päras neljandat läbikukkumist juhieksamid 95-aastane Resi Wammerhuber. Kõbus ja ettevõtlik daam kavatseb võtta ette autoreisi läbi Aafrika mandri.

TOKIO. Johtuvalt tihedast asustusest otsustati määrata lõbustusmaks kõigile abielupaaridele ja vallasemadele, kellel rohkem kui üks laps. Poissmehed ja vanatüdrukud saavad selle arvel rahalised preemiad.

TORONTO. Siin otsis poliitilise põgenikuna asüüliõigust 92-aastane eestlane Jüri Rataste USA-st, kus teda jälitati sebralille sikutamise pärast Teise maailmasõja ajal. Rahvakeeles oli sellel lillel teistmoodi nimi.

HELSINGI. Hallade tõttu kasinaks jäänud kartulisaagi tõttu on mugulad muutunud defitsiitkaubaks. Mustal turul maksab setverik kartuleid juba 45 rubla.

NEW DELHI. Siberi kütt Grikori Pljatnikov lasi Gangese jõe ääres bambuse pilliroos maha ühe eriskummalise sarvedega uluki. Looma korjus toimetati India NSV riiklikku zoloogia instituuti uurimisele, kus selgus, et on tegemist tavalise lehmaga, kes arvati olevat juba aastaid välja surnud.

Meie keel

KAS „HÄNNAK" VÕI „KREVETT"?

Virve ja Raimo Raag arutavad „Välis Eestis" kuidas eesti keeles nimetada väikest heamaitselist merivähki, kes rootslaste jaoks on räka ja anglosaksidele shrimp. Eesti keeles on nimevariante isegi mitu ja, nagu ikka sellisel puhul, segadust palju.

Kui Herbert Lagmani rootsi-eesti sõnaraamatust järele vaadata, siis leiame sealt garneeli, millele on sulgudes lisatud väike merivähk. 1979. aastal Tallinnas ilmunud rootsi-eesti sõnaraamat aga pakub krevetti. Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis keeletoimkond soovitab 1961. aasta „Võõrsõnade leksikonile" ja 1960. aasta „Õigekeelsuse sõnaraamatule" toetudes hännakut ja garneeli, kusjuures Johannes Aavik eelistab viimast varianti (vrd „Mana" nr. 2, 1963, lk. 148—149). Andrus Saareste mõistelise sõnaraamatu neljanda köite viimases vihus seisab: „krevett e. garneel e. pärishännak ‚väike merevähk,' Crangon vulgaris' ".

Probleem on siin ilmselt selles, et rootslaste räka on tähenduselt hästi lai ja hõlmab enda alla muu kõrval ka kõik eespool mainitud eestikeelsed variandid. Pika arutelu järel oleme ise jõudnud seisukohale, et ainus ülal toodud eestikeelne nimi, mis hästi ei taha sobida on garneel, kuna kõik garneelid ei pidavat keetes punaseks minema. Vähemalt meie pole juhtunud poes nägema ühtki teist värvi väikest merivähki, mille eestikeelse nimetuse leidmine nii palju peamurdmist valmistab.

Niisiis jääb üle nentida, et eesti keeles on õige nimetada seda loomakest krevetiks ehk ujuhännakuks (Natantia, vrd „Eesti nõukogude entsüklopeedia", 4. köide, lk. 188). Ka „Eesti entsüklopeedia" näikse pooldavat krevetti, nimetades seda mitme söödava ujuhännakuliste rühma (alamseltsi kuuluva vähiliigi nimetuseks, seega ilmselt üldmõisteks (4. köide, 1165. veerg). Olgu veel lisatud, et Eestis kannab vastav kaubaartikkel nime krevett ja kokaraamatuteski võib krevetisalatite retsepte leida.

Kas meie jutt tegi nüüd asja selgemaks või segasemaks, seda ei tea, aga head isu võib ikka soovida.

NALJAD

„Papa", nurub väike Anton. „Kui annad mulle 50 centi, siis ma ütlen sulle, mida mamma täna hommikul piimamehele ütles."

„Mida ta siis ütles?" küsib isa pärast raha andmist.

„Kaks liitrit täispiima, palun."

☆

Tööotsija esitleb ennast personaalshefile. Viimane ütleb:

„Ah teie oletegi see härra Karnikel 11 lapsega. Kui kaua olete juba abielus olnud?"

„Kaksteistkümmend aastat, aga olin ühe aasta haige."

☆

August September pusib tänaval oma väikeauto kallal. Naaber tõgab: „Kas saad selle raadioaparaadiga ka mõne välismaa jaama kätte?"

☆

Vanglavaimulik elukutselisele vargapoisile:

„Kui siit välja saate, siis olen nõus teile abiks olema?"

„Kas arvate, et vargus on niisama lihtne asi, et iga papihakatis võib mind aidada?"

„Miks ei lõpeta N. Liit globaalset spioneerimist?"

„See kutsuks „töörahva paradiisis" metsiku tööpuuduse esile."

☆

Tõusik lükkab muuseumis kogemata ühe vaasi laualt põrandale ja kildudeks. Muuseumivaht kurjustab:

„Kas teate ka, et see vaas oli üle 10.000-ne aasta vana."

„See on hea," rõõmustab tõusik. „Ma kartsin juba, et ühe uue asja lõhkusin."

★

Lääne turist jalutab Leningradis, tilluke kohverraadio näpus. Möödaminev parteifunktsionäär teeb juttu ja kiidab:

„Niisuguseid asju on meil juba ammugi. Aga öelge mulle, mis asi see õieti on?"

★

„Missugune jõgi on kõige laiem maailmas?"

„Elbe. Idakaldalt läänekaldale sõitmiseks kulub 60 aastat."

☆

Pastor vahialusele:

„Teie ka siin. Põlvenete ju väga heast perekonnast."

„Kes seda tänapäeval arvesse võtab."

KUHU MINNA?

☆ Reedel, 4., 5. ja 6. juulil „Vaba olümpiaad" Etobicoke'i Centennial Park staadiumil. Avamine 4. juulil kl. 7 õ.

☆ Laup., 16.—24. august Kotkajärve metsaülikool.